



# Sträckfågelräkningar vid Falsterbo hösten 2011

*Migration counts at Falsterbo in the autumn of 2011*

Meddelande nr. 267 från Falsterbo Fågelstation

*Nils Kjellén*

Räkningar i Naturvårdsverkets regi bedrevs 1 augusti – 20 november. Den övervägande majoriteten av arterna räknades medan åldern bestämdes för rovfåglar och vissa andra arter. Att totalantalet låg något under medel förklarar främst av att den talrikaste arten, bofink, var fåtalig. Istället uppträdde många arter förhållandevis talrikt med årsbästa för t.ex. vitkindad gås, häger, silltrut, svarttärna och björktrast. Allmänt har flera tropikflyttare återhämtat sig på senare år. Istället var en del kortflyttare fåtaliga, med grönfink som det mest slående exemplet. Mycket tack vare den goda gnagarförekomsten i Norrland var majoriteten av rovfåglarna talrika och ungfågelsandelen bland dessa generellt hög. Invasionsarterna uteblev i stort sett och endast gråsiska, grönsiska och bändelkorsnäbb sträckte i antal över medel.

## ALLMÄNT

De standardiserade hösträckningarna i Naturvårdsverkets regi påbörjades hösten 1973 som en del i deras fågelmonitoring. Sedan 2001 ansvarar undertecknad för dessa räkningar som redovisas årligen i Fåglar i Skåne (Kjellén 2011 och tidigare). Numera presenteras det samlade resultatet löpande på Falsterbo Fågelstations hemsida.

## FÄLTARBETE

Under perioden 1 augusti till 20 november upprätthölls daglig bevakning av sträcket. Samtliga arter räknades från gryningen fram till kl. 14:00 vintertid. Om det vid denna tidpunkt fortfarande pågick rovfågelsträck räknades detta fram tills det upphörde. Under ett fåtal dagar, när sträcket på grund av otjänlig väderlek varit obefintligt, har räkningarna avslutats före kl. 14.00. Nils Kjellén har räknat 1 augusti t.o.m. 20 november medan David Erterius var på plats 11 augusti–10 november. Vi delade då upp arterna för att erhålla så god täckning som möjligt. Observationsplats har hela tiden varit den sydvästligaste udden, Nabben. Endast under ett fåtal dagar då vindarna förskjutit rovfågelsträcket mot norr har observatörerna flyttat upp till Fyren vid middagstid, för att täcka sträcket bättre. Som avlösare för någon av oss under ett fåtal dagar har Bengt Grandin, Louis Hansen och André Julinder fungerat. Alla inblandade tackas varmt för sin medverkan.

Tim Andersen har skickat sträckssiffror från räkningarna av insträckande fåglar vid Stevns klint i Danmark, mitt emot Falsterbo. Där var det bevakning 5 dagar i juli, 15 dagar i augusti, 26 dagar i september, 18 dagar i oktober och 7 dagar i november. Från Hellebäck, norr om Helsingör, med bevakning 72 dagar 6 augusti–11 december, har siffror erhållits från Steen Søgaard.

## RESULTAT OCH DISKUSSION

Efter den andra hårda och snörika vintern i rad blev maj något varmare och nederbördsrikare än

normalt. Efter en varmare inledning blev vädret i juni sedan ostadigt och regnrikt. Det fortsatte sedan att regna under juli–augusti då Falsterbo upplevde regnrekord, medan temperaturen snarast låg över medel. Det regnade inte lika mycket längre norrut i landet och positivt var främst en god gnagartillgång i framförallt de norra delarna. Exempelvis upplevde vi det bästa lämmelåret på länge och även sorktillgången var god i Norrland. Detta är en av huvudanledningarna till att flertalet rovfåglar sträckte i höga antal, ty den rika födotillgången har underlättat för häckande par att hitta mat åt sina ungar. Trots regnet verkar häckningen för flertalet tropikflyttare ha gått bra. Detsamma gäller sannolikt även kortflyttarna, där beståndet dock i vissa fall påverkats negativt av två kalla vintrar i följd.

Lågtryckspassager under augusti gynnade förekomsten av adulta vadare och vissa måsfåglar. Västvindarna dominerade och även flertalet tropikflyttande rovfåglar var talrika, liksom flera tättingar med vinterkvarter söder om Sahara. September bjöd på mer normalt väder med temperaturer över medel och sträcket var fortsatt bra överlag. Värmen fortsatte i början av oktober men generellt blev det mer blåsig. I slutet av månaden och början av november upplevde vi en längre period med sydostvindar, vilket generellt minskar koncentrationen till Falsterbo. Bland annat noterades ovanligt många dagar med dimma. Temperaturerna höll sig emellertid över medel månaden ut, i skarp kontrast till den tidiga vintern 2010. Generellt var en del kortflyttare relativt fåtaliga och invasionsarterna saknades nästan helt.

Totalsumman på närmare 1,7 miljoner sträckare ligger nära genomsnittet för hela perioden men är relativt sämre jämfört med åren efter sekelskiftet. Orsaken är främst att en del talrika arter som bofink och grönfink var fåtaliga, medan ett antal andra arter i stället räknades i rekordantal. Bland invasionsarterna var det egentligen bara grönsiska, gråsiska och bändel-

---

Föregående sida: Bivårk, adult hane, på sträck vid Nabben 6 september. Foto: John Larsen.

korsnåbb som sträckte i högre antal än medel, medan rekorduppträdandet av björktrast sannolikt främst är väderrelaterat.

Arter som uppvisar en signifikant ökning eller minskning av sträcksiffrorna under hela 39-årsperioden presenteras i Tabell 1. Här påverkar höstens tillfälliga trendavvikelse föga. Jämfört med motsvarande redovisning för två år sedan består de mer tydliga trenderna åt båda hållen. Bland tydligt ökande arter har brun kärrhök efterhand halkat ner några placeringar medan brun glada avancerat snabbt uppåt. Nya bland de ökande arterna är silvertärna, sidensvans och stenkäck, medan svärta, blåmes och mindre korsnåbb inte längre uppvisar en signifikant positiv trend. Bland de minskande arterna handlar det sannolikt i första hand om att fler individer numera övervintrar norr om Falsterbo i fallen knipa, vigg och råka. Sillgrisslan har fluktuerat kraftigt mellan åren, varför trenden känns något osäker. Längre ner på listan kan vi notera tendenser till en ljusning för arter som tofsvipa, skrattnås, sädesärta och skärpiplärka under senare år. Framtiden får emellertid utvisa om denna blir mer bestående. Gräsand och blå kärrhök är exempel på två arter som ej längre är signifikant minskande. Positivt är att fler arter ökar och att denna lista efterhand blivit något längre. Detaljerade värden för samtliga arter presenteras på Falsterbo Fågelstations hemsida.

## ROVFÅGLAR

Liksom tidigare år har de ej åldersbestämda rovfågarna fördelats efter bestämd procent i varje 10-dagarsperiod. Totalt 64 528 rovfåglar kan jämföras med ett genomsnitt på knappt 44 000 ex sedan 1973. Faktum är att årsumman endast överträffas av drygt 65 000 ex hösten 1974. Egentligen är det bara ormråken som uppträdde i antal väl under medel, medan i princip alla andra rovfåglar var förhållandevis talrika. Förklaringen är som vanligt en bra häckningssäsong, främst i norra Sverige, kombinerat med en bra koncentration till Falsterbo på grund av dominerande västvindar. Liksom för flertalet sträckare

## TABELL 1

Arter som uppvisar en signifikant ökning eller minskning av sträcksiffrorna i Falsterbo perioden 1973–2011.

*Species showing a significant increase or decrease in the number of migrants at Falsterbo 1973–2011.*

Spearman Rank (r): \* =  $p < 0,05$ , \*\* =  $p < 0,01$ , \*\*\* =  $p < 0,001$ .

Ökar	r sign	Minskar	r sign
Röd glada	0,99 ***	Kråka	-0,93 ***
Pilgrimsfalk	0,94 ***	Fältpiplärka	-0,84 ***
Grågås	0,92 ***	Stare	-0,78 ***
Vitkindad gås	0,91 ***	Rödstrupig pipl.	-0,72 ***
Gråhäger	0,89 ***	Bivrak	-0,68 ***
Havsörn	0,85 ***	Bergand	-0,59 ***
Brun kärrhök	0,83 ***	Ortolansparv	-0,57 ***
Sjöorre	0,81 ***	Vinterhämling	-0,57 ***
Trana	0,79 ***	Turkduva	-0,57 ***
Fiskmås	0,79 ***	Berglärka	-0,56 ***
Steglits	0,78 ***	Knipa	-0,55 ***
Bläsand	0,76 ***	Enkelbeckasin	-0,50 ***
Mi sångsvan	0,74 ***	Sillgrissla	-0,44 *
Blåsgås	0,74 ***	Råka	-0,43 ***
Sparvhök	0,72 ***	Jorduggla	-0,43 *
Kanadagås	0,70 ***	Pilfink	-0,42 *
Stäpphök (86-11)	0,70 ***	Småtärna	-0,41 **
Fisktärna	0,69 ***	Hussvala	-0,41 **
Prutgås	0,67 ***	Hämling	-0,39 *
Sångsvan	0,65 ***	Tofsvipa	-0,38 *
Smålom	0,65 ***	Backsvala	-0,38 *
Dubbeltrast	0,64 ***	Gulspurv	-0,37 *
Stjärtand	0,63 ***	Skrattnås	-0,36 *
Gulhämling	0,61 ***	Skärpiplärka	-0,35 *
Snatterand	0,61 ***	Vigg	-0,35 *
Forsärla	0,59 ***	Sädesärta	-0,34 *
Skedand	0,57 ***		
Fjällabb (86-11)	0,55 **		
Fiskgjuse	0,55 ***		
Grönsiska	0,55 ***		
Gråsiska	0,54 ***		
Trädlärka	0,54 ***		
Brun glada	0,53 ***		
Dvärgmås	0,53 ***		
Myrspov	0,52 ***		
Ljungpipare	0,50 ***		
Ringduva	0,49 **		
Stenfalk	0,49 **		
Kustpipare	0,49 **		
Svarttärna	0,48 **		
Grönfink	0,45 **		
Roskarl	0,45 **		
Drillsnäppa	0,44 **		
Tornfalk	0,44 **		
Sidensvans	0,42 *		
Stenkäck	0,41 *		
Silvertärna	0,39 *		
Kustsnäppa	0,35 *		
St. strandpipare	0,35 *		
Kustlabb	0,34 *		

TABELL 2

## Ungfågelsandel (%) bland sträckande rovfåglar i Falsterbo 1986–2011.

*Proportion of juveniles (%) among migrating raptors at Falsterbo 1986–2011.*

	2010	2011	Medel Mean	Medel 86-90	Medel 91-95	Medel 96-00	Medel 01-05	Medel 06-11
Bivråk	14	18	12	13	10	11	13	15
Brun glada	35	32	17	15	17	7	26	26
Röd glada	60	60	75	83	76	75	76	64
Havsörn	34	34	38	36	36	29	52	38
Brun kärrhök	74	57	74	76	78	77	74	66
Blå kärrhök	78	88	66	60	57	66	74	72
Stäpphök	63	88	51	25	0	100	46	75
Ängshök	36	44	60	51	51	69	75	55
Duvhök	92	97	94	96	95	100	95	85
Sparvhök	85	87	78	79	80	73	78	82
Ormvråk	65	39	47	38	44	53	49	48
Fjällvråk	66	61	29	25	19	19	35	43
Mi skrikörn	0	0	1	0	0	0	8	0
Kungsörn	100	100	72	43	73	100	75	100
Fiskgjuse	44	44	50	50	51	60	51	41
Tornfalk	88	84	77	70	75	79	81	81
Aftonfalk	100	-	81	50	79	100	100	50
Stenfalk	89	87	86	88	86	82	91	82
Lärkfalk	84	87	87	89	84	87	85	86
Pilgrimsfalk	51	36	31	40	31	29	29	35
<b>Medel</b>	<b>63</b>	<b>60</b>	<b>56</b>	<b>51</b>	<b>52</b>	<b>61</b>	<b>61</b>	<b>57</b>
<b>12 arter</b>	<b>67</b>	<b>62</b>	<b>59</b>	<b>59</b>	<b>58</b>	<b>59</b>	<b>61</b>	<b>59</b>

var antalet rovfåglar förhållandevis lågt under 1990-talet, för att sedan stiga påtagligt. Ungfågelsandel åren 2010–2011 samt medelvärden för olika tidsperioder återfinns i Tabell 2. Höstens genomsnittliga procentandel ligger klart över medel för hela perioden, även om vi endast inkluderar de 12 vanligaste arterna (Tabell 2). Dock var den ännu högre hösten 2010, då totalsiffrorna i Falsterbo var betydligt sämre för flera rovfåglar. Enligt Tabell 2 var häckningsutfallet generellt klart sämre under perioden 1986–1995, jämfört med de senaste 16 åren. Årets passage uppdelad på tiodagarsperioder samt medeltal för åren 1973–2010 återfinns i Tabell 4.

**Bivråk** *Pernis apivorus*

Efter fjolårets rekordlåga 1 658 sträckare var det nog en del som trodde att bivråken var på väg

snabbt utför. Att så inte är fallet demonstreras av årets 7 479 inräknade, vilket faktiskt är den högsta siffran sedan 1985! Det är uppenbart att koncentrationen av antalet adulta bivråkar till Falsterbohalvön varierar kraftigt p.g.a. vädret under sträcktoppen i månadsskiftet augusti/september. Sedan åldersbestämningen inleddes 1986 har antalet gamla fåglar således varierat mellan 1 426 ex (2010) och 6 718 ex (1989). Allmänt var minskningen betydligt kraftigare fram till 1990 än efter detta år. I genomsnitt räknades 4 513 sträckare under 1990-talet jämfört med 4 127 ex efter sekelskiftet. Så länge ungproduktionen är oförändrad finns det kanske hopp, även om arealen regnskog i Västafrika fortsätter att minska.

Vid Stevns klint, Danmark räknades åtta insträckande redan i juli, men antalen var som



Inte mindre än 7479 bivråkar räknades vid Nabben hösten 2011. Detta är den högsta siffran sedan 1985.

Foto: John Larsen.

vanligt låga under första halvan av augusti. Första högre siffra var 277 ex 23 augusti, vilket inte överträffades förrän på månadens sista dag då 644 ex inräknades. Den förste september var en utmärkt sträckdag. Till en början passerade sträcket rakt över Nabben men efterhand försköts det något mot norr för att mot slutet gå söder om halvön. Passagen fortsatte fram till kl. 18:00, då 2 816 bivråkar kunde summeras. Vi får gå tillbaka till den 26 augusti 1989 för att hitta en högre siffra (3 188 ex). Följande dag passerade 532 ex, men sedan minskade antalen samtidigt som andelen ungfåglar ökade (Tabell 4). Ännu 20 september räknades 126 juvenila bivråkar och årets sista sågs 8 oktober. Mediandatum för de adulta, 1 september, ligger tre dagar senare än medel, medan ungfåg-larna kulminerade normalt den 12 september. Ungfågelsandelen på 18 % ligger klart över medel (Tabell 2), och ökar till 23 % om vi istället jämför med medeltalet adulta sträckare

sedan 1986. Detta är den näst högsta siffran hittills, endast överträffad av 36 % 1986.

Bivråken minskar även i Finland där en tydlig nedgång konstaterats sedan mitten av 1980-talet, trots oförändrat häckningsutfall (Honkala m.fl. 2011). Där uppges minskningen av andelen äldre skog och konkurrens om boplatso mråden med den starkare duvhöken som möjliga orsaker i sen tid. Utvecklingen i Danmark och Norge är sämre dokumenterad. Flertalet svenska bivråkar övervintrar i tropiska Västafrika (Fransson & Pettersson 2001). Eftersom den svenska reproduktionen förefaller vara tillfredställande och jakten i Medelhavsregionen rimligen har minskat på senare år, är det fullt möjligt att den främsta förklaringen till den svenska beståndsnedgången återfinns i övervintringsområdet i Västafrika. Där omvandlas regnskogen efterhand främst till plantager för palmolja. Vid Stevns klint låg dags-siffrorna generellt klart under Falsterbos. Totalt

räknades 3 682 bivråkar under hösten (49 % av summan i Falsterbo), varav 1 306 ex 1 september. Antalet vid Hellebäck inskränkte sig till 689 ex.

### **Brun glada** *Milvus migrans*

De två första bruna gladorna sträckte 16 augusti och följdes av ytterligare sex under månaden. Sträcket pågick hela september med som mest fem sträckare såväl den 25:e som den 27:e. Av tre fåglar i oktober passerade en så sent som den 23:e. Sammanlagt 41 bruna glador utgör den i särklass högsta siffran hittills, följd av fjolårrets 26 ex. Arten är därmed en av de snabbaste klättrarna på listan över signifikant ökande arter (Tabell 1). Vid Stevns summerades 34 ex, vilket utgör hela 83 % av Falsterbos siffra. Av dessa sågs minst fyra inte från Nabben. Bland årets sträckare återfanns 22 adulta, sex fjolårsfåglar (2K) och 13 juvenila. Ungfågelsandelen på 32 % överträffas endast av fjolårrets och kan jämföras med ett snitt på 17 % (Tabell 2). Mediandatum för de äldre, 16 september, låg 10 dagar senare än medel, medan de juvenila kulminerade 9 dagar senare än normalt, den 24 september. Sannolikt speglar den ökande ungfågelsandelen fler häckande par i Sverige. Under 2010 konstaterades häckningar i såväl Norrbotten som Södermanland och häckning misstänktes även i Skåne (Strid & Wærn 2011). I Finland hittades de första häckningarna på tio år 2002 och 2009 registrerades två häckningsförsök (Honkala m.fl. 2010).

### **Röd glada** *Milvus milvus*

Vid Stevns sågs två insträckande glador redan i slutet av juli. På Nabben bokfördes endast åtta sträckare under augusti, medan det som vanligt var en del ungfåglar nere och vände. Första högre siffra var 89 ex 16 september. Sträcktoppen kom sedan i slutet av månaden med som mest 419 ex 25 september och 532 ex två dagar senare. Sedan följde tre mindre toppar fram till mitten av oktober med maximalt 327 sträckare 9 oktober. Därefter endast mindre antal fram till

säsongsavslutningen. Summan slutade på 2 861 glador vilket endast är 30 ex färre än rekordåret 2008. Kanske börjar artens branta ökningskurva plana ut något efterhand som beståndstätheten ökar i Skåne. Vid Stevns klint bokfördes 1 530 ex, vilket utgör drygt hälften av Falsterbos antal. Uppe vid Hellebäck inskränkte sig antalet till 31 glador, vilket kan jämföras med ett snitt på 21 ex sedan 1988. Det svenska beståndet var nere i ungefär 50 par kring 1970 men torde i dagsläget överstiga 2 000 par. Beståndet blir därmed allt mer betydelsefullt internationellt, eftersom gladan minskat i de viktigaste länderna i Västeuropa i sen tid och nu är föremål för ett räddningsprojekt inom EU. I Danmark är gladan fortfarande förvånansvärt sällsynt, men har börjat öka de allra senaste åren. Under 2009 konstaterades 81–92 häckade par (Nyegaard & Willemoes 2010). I Storbritannien har en successiv ökning ägt rum, med stöd av inplantering av bl.a. svenska fåglar, och 2009 fanns 1 156 par (Holling 2011).

Mediandatumet 9 oktober för adulta sträckare överensstämmer med medelvärdet i serien, medan 27 september för de juvenila ligger två dagar tidigare än genomsnittet sedan 1986. Ungfågelsandelen på 60 % ligger klart under medel (Tabell 2) liksom de närmast föregående åren. Sannolikt påverkade de två senaste kalla vintrarna häckningen negativt, eftersom de övervintrande adulta fåglarna var i allmänt sämre kondition. I dagsläget har vi ingen riktig koll på häckningsutfallet, men det känns rimligt att ungproduktionen efterhand går ner när tätheten ökar i Skåne. En annan möjlighet är att fler äldre glador väljer att sträcka söderut ifall konkurrensen bland ett ökande antalet övervintrare hårdnar. Sannolikt är överlevnaden en normalvinter större för de fåglar som stannar i Sverige, jämfört med sådana som flyttar till främst Frankrike och Spanien.

### **Havsörn** *Haliaeetus albicilla*

Efter en relativt snabb ökning omfattade den skånska populationen under året hela 20 par



Hösten 2011 sträckte 53 havsörnar förbi Nabben. Foto: P-G Bentz / Sturnus.se.

(Ivarsson 2011). I Danmark, dit arten spritt sig från Tyskland, fanns 37 par 2010 (Eskildsen & Vikstrøm 2011). Även i Finland går det bra för havsörnen, med ett uppskattat bestånd på 430 par 2010 (Stjernberg m.fl. 2011). Tillväxten av den svenska populationen speglas av de ökande sträcksiffrorna från Falsterbo, även om de årliga fluktuationerna är relativt stora. Höstens 53 sträckare ligger strax under rekordsiffran på 58 fåglar från 2007. Generellt lämnar fler havsörnar landet om senhösten är kylig, medan många dröjer sig kvar en mild höst som den 2011. Numera kan man se havsörnar på halvön året runt och enstaka fåglar uppehåller sig på Måkläppen längre eller kortare perioder. Det är däremot osäkert hur många av sträckarna som har sitt ursprung i Skåne.

Två subadulta fåglar passerade under augusti. Redan 1–2 september räknades totalt sju utsträckande, vilka följdes av ytterligare tio senare under månaden. I samband med ett mindre

kalluftsgenombrott bokfördes 13 fåglar den 14 oktober, vilket utgör nytt dagsrekord. Av dessa bokfördes nio insträckande på den danska sidan. Dessutom vände ytterligare fyra havsörnar vid Nabben denna dag. I övrigt inga höga siffror under senhösten med t.ex. blygsamma sju sträckare i november. Från Stevns klint räknades 30 havsörnar under hösten vilket utgör 57 % av Falsterbos antal. Av dessa sågs emellertid minst sju inte på den svenska sidan. Enligt Tim Andersen kommer en del av fåglarna vid Stevns norrifrån längs kusten och det förekommer även att örnar sträcker ut mot Falsterbo. Vid Hellebäck räknades förhållandevis höga nio havsörnar. Höstens individer fördelar sig på sex adulta, tre äldre subadulta, 26 yngre subadulta och 18 ungfåglar. Mediandatum för äldre (9 oktober) är något tidigare än genomsnittet, medan de juvenila passerade normalt 14 oktober. Ungfågelsandelen varierar en hel del och årets 34 % ligger något under medel (Tabell 2).



### **Ormörn** *Circaetus gallicus*

Efter att ha uppehållit sig ett slag i Börringeområdet sträckte en 3K+ ormörn ut sent på eftermiddagen den fina bivråksdagen 1 september. Örnen noterades insträckande på den danska sidan efter 77 minuter, vilket rimligen innebär att den inte flög direkt över med en gång. Den 16 september var en 2K-fågel nere och vände. Den återkom sedan inte förrän 1 oktober då den var ute och vände över havet tre gånger, men till slut drog tillbaka inåt Skåne. Några dagar senare sågs samma fågel på södra Öland, men noterades sedan inte vidare. Sammanlagt har nu 19 äldre ormörnar setts i Falsterbo sedan 1973, vilket innebär ett genomsnitt på en vartannat år. Tre tidigare höstar har två olika individer observerats. Mediandatum för samtliga ligger 5 september.

### **Brun kärrhök** *Circus aeruginosus*

Redan under juni–juli kan man se enstaka bruna kärrhökarna lämna landet via Nabben och vissa dagar rör det sig om tvåsiffriga antal. Sannolikt rör det sig då främst om yngre icke-häckare. Sträcket var igång från början av augusti och utsträckande bokfördes sedan under flertalet dagar fram till 14 oktober. Första högre antal kom emellertid inte förrän 23 augusti då 44 ex räknades. En första sträcktopp inföll de tre första dagarna i september med maximalt 57 ex den 3:e. Ytterligare två toppar inträffade fram till mitten av månaden med som mest 84 ex den 9:e och 87 ex den 16:e. Så sent som 24–25 september räknades 61 respektive 52 sträckare. I oktober var antalen som vanligt mer blygsamma med senaste fågel den 25:e. Sammanlagt 868 bruna kärrhökarna innebär en rejäl uppgång efter fjolårets förhållandevis låga siffra, men är inte lika imponerande jämfört med tidigare år. Efter en successiv ökning fram till sekelskiftet har antalen legat mer stilla på en hög nivå, varför näringsunderlaget nu kanske bromsar en vidare expansion. En likartad utveckling syns i Finland med en kraftig ökning fram till sekelskiftet och en mindre tydlig uppgång sedan dess (Honkala

m.fl. 2011). I Danmark har beståndet varit stabilt de senaste tio åren (Heldbjerg m.fl. 2011).

Mediandatum för de adulta inföll senare än normalt, 9 september för hanarna och 10 september för honorna. Ungfågeln kulminerade rentav rekordsent 11 september. Årets ungfågelsandel på 57 % är bland de lägre i serien och det verkar som att andelen sjunkit efterhand (Tabell 2). Sämre ungproduktion, kanske som en följd av ökade tätheter, har nog bidragit till att beståndsökningen planat ut. Av de adulta kärrhökarna utgjorde hanarna 53 % vilket är sex procent över medel sedan 1986. Bland hanarna utgjordes 13 % av fjolårsfåglar (2K), medan motsvarande siffra för honorna var 4 %. Mediandatum för fjolårshanarna ligger två dagar senare än för övriga hanar, medan honorna kulminerade en dag tidigare. Generellt sträcker yngre, subadulta, fåglar, vilka normalt inte häckar, tidigare än adulta hos samtliga rovfåglar. Vid Stevens räknades 636 bruna kärrhökarna (73 %, en förhållandevis hög andel) och uppe vid Hellebäck bokfördes 97 sträckare, vilket ligger klart över medel på 67 ex.

### **Blå kärrhök** *Circus cyaneus*

Endast adulta fåglar sågs under augusti, men de första ungfågeln kom redan 2 september. Utsträck bokfördes sedan flertalet dagar säsongen ut. En första topp på 44 ex noterades 17 september, en relativt hög siffra. Sedan maximalt 12 sträckare fram till ett fantastiskt årsbästa den 8 oktober. Denna dag var mulen med relativt friska vindar mellan nordväst och nord. Dessutom en rejäl regnskur. Inget idealiskt rovfågelsväder alltså, men efterhand började det passera blåhökarna på löpande band, främst lågt, söder om Nabben. Räkningarna avbröts kl. 16:15 då 101 sträckare summerades. Detta innebär nästan en fördubbling av tidigare dagsbästa. Därefter en god passage resten av månaden, med som mest 30 ex 13 oktober. Sedan enstaka sträckare under flertalet dagar i november. Mediandatum för såväl adulta hanar som honor inföll 8 oktober, vilket är nio respektive 17 dagar senare än medel. Ungfågelsstoppen 8 oktober var dock två



dagar tidigare än normalt. Allmänt har, liksom för flera andra kortflyttare, en generell senareläggning av sträcket ägt rum sedan 1970-talet. Andelen hanar bland de adulta (57 %) kan jämföras med ett medel på 46 %.

Totalt 471 blå kärrhökar är den högsta siffran och den överträffas endast av de uppräknade årssummorna på 536, 514 och 475 ex de goda gnagaråren 1977–78 och 1981. Arten har därmed trillat ner från listan över signifikant minskande arter (Tabell 1), men ligger nu strax under. Orsaken till den höga siffran är naturligtvis att vi upplevde det bästa gnagaråret i norra Skandinavien på många år. Även om de juvenila är överrepresenterade i Falsterbo antyder ungfågelsandelen på 88 % en ungodproduktion väl över genomsnittet (Tabell 2). Om vi istället jämför med medeltalet adulta sträckare sedan 1986 sjunker andelen till 84 %. Båda värdena är de högsta registrerade, men man bör då komma ihåg att ingen åldersbestämning utfördes under de goda gnagaråren i slutet av 1970-talet och början av 1980-talet.

I Finland har beståndskurvan pekat svagt nedåt sedan 1980, men antalet ökade klart under det goda gnagaråret 2009 (Honkala m.fl. 2011). Rimligen gäller detta också 2011, som ännu ej redovisats. På de Brittiska öarna har arten minskat med 20 % sedan 2004 (Holling 2011). På den danska sidan räknades 285 sträckare vilket motsvarar 61 % av Falsterbosiffran. Skillnaden mellan enskilda dagar var som vanligt stor. T.ex. räknades endast 26 sträckare rekorddagen 8 oktober, medan antalen låg klart över Falsterbos några andra dagar. Detta beror på att den blå kärrhöken sträcker på förhållandevis bred front och vädret styr koncentrationen till olika lokaler. Vid Hellebäck räknades endast 48 ex under hösten vilket kan jämföras med ett genomsnitt på 77 ex sedan 1988.

### **Stäpphök *Circus macrourus***

Stäpphöken var tidigare en sällsynt gäst i Falsterbo med endast två sträckare under 1970-talet, vilket ökade till 11 ex under 1980-talet och

10 ex på 1990-talet. Efter upp till 14 sträckare i början av innevarande sekel minskade antalen något igen. Under hösten upplevde vi emellertid den hittills kraftigaste invasionen i Nordvästeuropa. Några häckningar konstaterades i Finland och observationer av ungfåglar i norra Sverige redan i juli innebär sannolikt att häckning ägt rum även i vårt land. I Falsterbo noterades de första stäpphökarna 31 augusti, då en 2K hane och två juvenila sträckte ut. Därefter sågs arten under flertalet dagar fram till 25 september. Ofta observerades mer än en fågel och som mest bokfördes 4 utsträckande under fyra olika dagar 2–11 september och 5 ex 17 september, vilket innebär nytt dagsrekord. Totalt summerades 43 utsträckande vilket kan jämföras med ett tidigare årsbästa på 14 ex hösten 2004. Dessutom sågs tre obestämda stäpp-/ängshökar mellan 2 och 16 september. Detta var absolut en av höstens stora upplevelser. Fördelningen var 3 (varav en 2K) hanar, 2 honor (den ena troligen 2K) och 38 ungfåglar. Ungfågelsandelen på 88 % ligger väl över medel (Tabell 2). Bland de juvenila urskiljdes 6 hanar och 5 honor baserat på ögonfärgen. Mediandatum inföll i ordningen 3 september för hanar, 6 september för honor och 10 september för ungfåglar. Detta innebär att passagen låg lite tidigare än genomsnittet för hela serien. Vid Stevns klint registrerades 26 stäpphökar varav minst fem inte sågs från Nabben. Vid Hellebäck sågs en ungfågel, en av de första observationerna där.

Det är uppenbart att betydligt fler stäpphökar än normalt kom in till Nordvästeuropa under våren och försommaren. En del häckade i artrena par medan andra tydligen hybridiserade med blå kärrhök. Mellan 2 september och 13 oktober sågs minst fem sådana hybridungfåglar vid Nabben. Fyra av dessa är fotodokumenterade och "godkända" av Dick Forsman, som får anses vara kunnigast på området. Ytterligare några dylika hybrider registrerades i södra Sverige under hösten. Tidigare finns inga sådana fynd från Skåne och kanske inte heller från övriga landet, men väl från Finland.



Ung stäpphök på sträck vid Nabben 22 september 2011. Foto: John Larsen.

### Ängshök *Circus pygargus*

På Öland och Gotland fanns 2010 37 respektive 10 par. På fastlandet konstaterades 7–11 par varav 1–2 par i Nordostskåne (Strid & Wærn 2011). Detta innebär att beståndet hållit sig rätt konstant de senaste tio åren efter en viss minskning, främst på Öland. Under sommaren häckade ett par i Nordost- och ett par i Sydostskåne. Det senare utgör den första konstaterade häckningen i sydostkvadranten på mycket lång tid (Olofsson 2011). I Danmark registrerades 18–21 par 2010, vilket utgör en klar nedgång jämfört med närmast föregående år (Eskildsen & Vikstrøm 2011). Fåglarna är nästan helt koncentrerade till Sydvestjylland. I Finland finns ett litet bestånd i sydost vilket endast omfattade tre par 2009 (Honkala m.fl. 2010).

Antalen i Falsterbo har fluktuerat en hel del, men höstens 9 sträckare innebär det tredje hyfsade året i rad. Fåglarna fördelade sig på två hanar (varav en 2K), tre honor och fyra ungfåglar. Detta innebär en ungfågelsandel på 44 %, vilket ligger klart under medel (Tabell 2).

Mest avvikande var en vingskadad ungfågel 18–19 oktober, vilket utgör det i särklass senaste fyndet i Skåne. Vid Stevns klint bokfördes hela åtta ängshökar, varav minst fem (2 hanar, 1 hona och 2 juvenila) inte observerades från Nabben. Vid Hellebäck observerades en sträckare under hösten.

### Duvhök *Accipiter gentilis*

Det råder något delade meningar huruvida duvhöken för närvarande minskar hos oss. Dock finns en signifikant nedgång enligt standardruterna sedan 1998 (Lindström m.fl. 2012). Sentida minskningar finns även belagda från såväl Danmark som Norge och Finland (Nielsen & Storgård 2006, Grønlien 2004, Honkala m.fl. 2011). Som orsaker anges minskad areal gammelskog men även direkt mänsklig förföljelse, främst från danska fasanodlare.

De årliga fluktuationerna i Falsterbo är rätt stora utan någon tydlig trend under perioden. Generellt räknas fler fåglar om senhösten är kall. Höstens 31 duvhökar ligger nära genomsnittet



Under hösten räknades 31 duvhökar, varav 97 procent var ungfåglar. Foto: David Erterius.

på 33 ex. I samband med ett mindre kallluftgenombrott 13–14 oktober passerade fem respektive sex sträckare. Den senare dagen räknades hela nio duvhökar på den danska sidan. En adult hona 10 november utgör faktiskt den första under hela sträckräkningsserien. Generellt övervintrar adulta längre norrut än ungfåglar och honor längre norrut än hanar. Den absoluta majoriteten i Falsterbo utgörs av ungfåglar och årets 97 % ligger endast något över medel (Tabell 2). Den adulta honan passerade en vecka senare än medel för adulta medan de juvenila kulminerade nio dagar tidigare än normalt, 23 oktober. Vid Stevns klint bokfördes 15 duvhökar (48 %) medan endast tre räknades uppe vid Hellebäck, att jämföras med ett medeltal på 17 ex.

### **Sparvhök** *Accipiter nisus*

Sträcket var som vanligt igång från början av augusti och utsträckande sparvhökar bokfördes alla dagar utom åtta. Antalen började öka i mitten av augusti och som mest registrerades 832 ex den

23:e. Den första tusendagen var 1 180 ex 1 september följt av 1 308 ex den 3:e, 1 738 ex den 9:e och 1 659 ex 11 september.

Den 16 september var en solig dag med måttlig, efterhand avtagande, nordvästvind. Det var bra fart på sparvhökarna redan från morgonen och efterhand ökade intensiteten. Räkningarna avslutades 17.30 då nya rekordsiffran 3 615 ex summerades. Följande dag registrerades 1 482 sparvhökar, men hela 2 351 ex räknades in på den danska sidan. Nästa stöt kom 23–26 september då 1 501, 2 925 (tredje högsta siffran genom tiderna), 2 012 respektive 1 350 ex bokfördes. Antalen sjönk sedan i oktober och enda högre antal var 1 191 ex 8 oktober. Efter 807 ex 1 november var antalen blygsamma resten av månaden.

Efter två sämre höstar med i storleksordningen tjugotusen sträckare summerade vi 38 127 sparvhökar, vilket utgör nytt årsbästa. Långsiktigt noteras en generell ökning över hela serien, med en viss avmattning under 1990-talet, och arten ligger säkert bland de signifikant ökande

(Tabell 1). I Danmark finns ingen tydlig utvecklingstrend under häckningstid sedan 1970-talet (Heldbjerg m.fl. 2011). I häckfågelstudierna från Finland finns en negativ trend sedan 1980, som förstärkts de senaste åren. Räkningarna baseras på funna bon och författarna tror att minskningen delvis är en effekt av att bona är svårare att hitta i de ökande, täta barrträdsplanteringarna, jämfört med mer naturlig skog (Honkala m.fl. 2011). Vid Stevns registrerades 13 412 sparvhökar vilket motsvarar 35 % av Falsterbos antal och dagsciffrorna låg generellt klart under motsvarande från Nabben. Från Hellebäck räknades 1 706 ex att jämföra med ett genomsnitt på 1 383 ex.

De unga honorna kulminerade sex dagar senare än normalt 11 september och de unga hannarna tre dagar tidigare än medel 24 september. Motsvarande adulta kategorier hade sin sträcktopp relativt normalt 12 respektive 21 oktober. Långsiktigt har mediandatum för samtliga sparvhökar snarast tidigare lagts sedan starten 1973. Relativt låga antal under oktober ledde till en ovanligt hög ungfågelsandel på 87 % (Tabell 2). Det är fullt möjligt att denna siffra speglar en bra ungprouktion i linje med flertalet rovfåglar, men allmänt är nog denna andel mer beroende av sträckvärdet under olika delar av säsongen. Allmänt syns heller inga trender sedan 1986 (Tabell 2). Det är tveksamt om andelen övervintrande sparvhökar ökat efterhand som vintrarna blivit mildare. Vinterfågelräkningarna visar istället en minskning sedan 1975 (Lindström m.fl. 2012).

### Ormvråk *Buteo buteo*

Dagsciffrorna i augusti var som vanligt obetydliga (Tabell 4). Inte heller i september registrerades några högre antal, som mest 677 ex den 27:e. Sträcktoppen kom i början av oktober med 1 251 ex den 8:e, 2 322 ex den 13:e och 1 614 ex följande dag. Därefter noterades inga högre siffror under senhösten. Detta resulterade i att årssumman inskränkte sig till 9 506 ex vilket ligger klart under medel och t.ex. kan jämfö-

ras med fjolårets höga 23 500 utsträckande. Vid Stevns klint summerades 4 793 vilket utgör ganska precis hälften av Falsterbos siffra. Uppå Hellebäck var antalet istället klart över medel med totalt 20 051 sträckare jämfört med medel på 16 668 ex. Efter ett par tusendagar i september räknades som mest 3 111 ex 4 oktober och 4 418 ex tre dagar senare. Det är uppenbart att andelen som korsar sundet vid Falsterbo respektive norr om Helsingborg varierar rätt stort främst beroende på rådande vindar. Rimligen flyger en del vråkar även över på andra ställen, men om detta vet vi inte så mycket i dagsläget.

Det mesta tyder på att fler ormvråkar övervintrar i landet efterhand som vintrarna generellt blivit mildare. Detta stöds av en uppgång i vinterfågeltaxeringen (Lindström m.fl. 2012) samt uppgifter från flera ornitologer om fler ormvråkar i Mellansverige vintertid. Även häckfågeltaxeringarna sedan 1975 visar en signifikant ökning som är ännu tydligare i standardrutterna som inleddes 1998 (Lindström m.fl. 2012). I Danmark, liksom i Västeuropa, har arten ökat som häckfågel sedan 1970-talet och även antalet övervintrare ökar (Heldbjerg m.fl. 2011). I de finska häckfågeltaxeringarna syns däremot en nedåtgående trend i hela landet sedan 1980 (Honkala m.fl. 2011). De finska häckarna sträcker dock huvudsakligen söderut öster om Östersjön och passerar inte Falsterbo.

Ungfågelsandelen på 39 % ligger en bit under medel (Tabell 2). Sannolikt var dock häckningsresultatet bättre än vad detta antyder då det var relativt gott om gnagare och flertalet andra arter verkar ha lyckats bra. Troligen koncentrerades ungfågelstoppen i oktober av någon anledning inte till Falsterbo i lika hög grad som normalt. Vi vet ju att en hel del sträckte via Hellebäck enligt ovan. Mediandatum för de adulta inföll fyra dagar senare än normalt 8 oktober, medan ungfågeln kulminerade en dag tidigare än brukligt 13 oktober. Om vi jämför mediandatum för samtliga ormvråkar har datum senare lagts med fyra dagar sedan 1970-talet.



En 2K örnvråk tillsammans med ornvråk och sparvhök över Nabben 29 september 2011. Foto: David Erterius.

### **Örnvråk** *Buteo rufinus*

En 2K örnvråk vände 29 september och tillbringade sedan natten på Skanörs ljun. Följande dag var den ute och vände vid Nabben flera gånger men drog slutligen tillbaka österut. Den sågs därefter inte mer, men sträckte sannolikt ut någon av de följande dagarna. Tidigare finns fynd från 1987, 1991, 2002 och 2004. Tidsmässigt ligger dessa mellan 3 september och 2 november och det samlade mediandatumet hamnar på 30 september.

### **Fjällvråk** *Buteo lagopus*

Efter fjolårets höga antal och uppgifter om god smågnagartillgång, inklusive lämlar, såg vi fram emot en ny bra fjällvråkshöst. Den första fågeln dröjde till den 16 september, men första ungfågeln passerade redan sex dagar senare. Annars var antalen i september blygsamma, kanske för att fåglarna fortfarande höll på att häcka eller för att det fanns mer mat än vanligt i häckområdet. I början av oktober kom rapporter om rekord-

höga antal från Ottenby, Ölands Södra Udde med ungefär 3 000 ex sträckande 11–13 oktober (Pekka Westin). I Falsterbo ökade antalen efterhand men passagen blev inte lika koncentrerad som hösten 2010. Efter 242 vråkar 9 oktober kom en större topp med 428 ex 13 oktober och 520 ex följande dag. Därefter minskade antalen och bortsett från 218 ex 1 november var siffrorna under senhösten låga. Årsumman slutade i alla fall på 2 380 ex, vilket slår fjolårets 1 991 sträckare. Den enda högre siffran utgörs av uppräknade 2 733 från hösten 1978.

Juvenila dominerade klart bland höstens sträckare och ungfågelsandelen slutade på 61 %. Detta ligger långt över medel, men överträffas av 66 % hösten 2010. En förklaring till detta är att fler 2K-fåglar fanns med bland de adulta i år. Om vi istället jämför med medelantalet adulta sträckare sedan 1986 hamnar siffrorna på 72 respektive 70 % och det är uppenbart att 2010–11 gett den bästa ungproduktionen sedan de stora gnagaråren 1977–78 och 1981–82.



Ungfågelandelen bland höstens sträckande fjällvråkar var 61 procent. Foto: John Larsen.

Kanske hade antalen dessa tidigare höstar blivit ännu något högre med dagens räkningsmetod. Det är dock uppenbart att koncentrationen till Falsterbohalvön varierar en del mellan åren. Således räknades t.ex. endast 119 adulta fjällvråkar hösten 2003 jämfört med höstens 923. Höstens siffra hade definitivt blivit högre om vi i stället haft ostvindar under sträcktoppen. I Danmark är arten en av de övervintrande arter som minskat mest sedan 1970-talet (Heldbjerg m.fl. 2011). Detsamma gäller säkert i Skåne också, där jag den senaste vintern sett klart fler fjällvråkar än på många år. I de standardiserade häckfågelräkningarna har fjällvråken minskat klart sedan 1998, men årets siffra är den högsta hittills (Lindström m.fl. 2012).

Mediandatum för de adulta inföll fem dagar senare än medel 15 oktober medan de juvenila kulminerade tre dagar tidigare än normalt 13 oktober. Långsiktigt finns ingen tydlig trend beträffande artens tidsmässiga passage.

Vid Stevns klint räknades 1 159 fjällvråkar, varav 595 ex 14 oktober. Uppe vid Hellebäck inskränkte sig höstsumman till 61 sträckare, vilket ligger strax under medel.

### **Mindre skrikörn** *Aquila pomarina*

Först ut var en subadult individ som var nere och vände 16 augusti. Den 31 augusti och 1 september var två respektive tre äldre mindre skrikörnar nere och snurrade över halvön. Sannolikt var det någon av dessa som även sågs den 2, 9 och 16 september. En äldre örn vände 19 september följt av en 3K 25 september och en annan 3K 30 september. Totalt var uppskattningsvis minst 6 olika individer inblandade under hösten. Av dessa klassades fyra som subadults och två som adulta. Intressant är att ingen sågs sträcka ut och det är generellt en relativt liten andel av de mindre skrikörnar som uppträder i Falsterbo som noteras insträckande på den danska sidan. Årssummorna har generellt minskat något sedan

sekelskiftet jämfört med 1980- och 1990-talen. Sammantaget ligger mediandatum för totalt 93 sträckare, varav majoriteten utgörs av subadulta, 1 september.

### **Större skrikörn** *Aquila clanga*

Till skillnad från sin mindre släkting tenderar den större skrikörnen för närvarande snarast att öka i Falsterbo. Detta speglas av höstens fem individer, vilket är lika mycket som tidigare årsbästa från 1998. Först ut var en 2K-fågel som vände 2 september men sedan inte sågs mer. Den satellitförsedda örnen Tönn, som nu är inne på sitt fjärde kalenderår, var nere och vände 16 och 24 september. Följningarna visar att den sträckte ut uppe vid Helsingborg ett par dagar senare. Det är verkligen intressant att kunna följa en individ på detta sätt, då vi normalt inte vet vad som händer med de örnar som bara vänder i Falsterbo. En 3K+ var nere och vände den 1 oktober, men sågs inte vidare. Därefter vände en 4K+ 13 oktober. Den sträckte sedan ut den fina rovfågelsdagen 14 oktober då även en yngre subadult passerade. Båda fåglarna sågs insträckande på den danska sidan efter 29 respektive 27 minuter. Detta är en ovanligt snabb överfart som visar att bra termikförhållanden rådde. Sammantaget ligger mediandatum för seriens 43 sträckare, varav majoriteten utgörs av subadulta, 11 oktober.

### **Kungsörn** *Aquila chrysaetos*

En ungfågel var nere och vände 9 och 13 oktober och sannolikt var det samma fågel som sträckte ut följande dag. Den observerades insträckande på den danska sidan efter 25 minuter. Därefter vände en ungfågel 21 oktober och två ungfåglar två dagar senare. Det genomsnittliga antalet sträckare har stigit från en under 1970-talet till drygt två från och med 1980-talet. Denna uppgång speglar kanske främst ökningen av det skånska beståndet som i dagsläget omfattar minst sju par (Bengtsson 2011). Någon ökning har dock inte noterats i Falsterbo sedan sekelskiftet. I hela Sverige fanns i storleksordningen

500 par 2010 (Birkö 2011). I Danmark häckade två par 2010 (Eskildsen & Vikström 2011). Mediandatum för samtliga utsträckare ligger 17 oktober.

### **Fiskgjuse** *Pandion haliaetus*

Som vanligt var sträcket igång från räkningsstarten och vid Stevns registrerades sex insträckande redan i juli. Det första tvåsiffriga antalet bokfördes 12 augusti och antalen ökade sedan något. Sträcktoppen kom vid månads-skiftet med 38 ex 31 augusti och 35 ex nästa dag. Därefter följde hyfsade antal till mitten av september och mindre antal månaden ut. Den enda oktoberfågeln passerade så sent som den 24:e och första novemberfågeln i Falsterbo noterades den 10:e, vilket är sent för en tropikflyttare. Totalt 313 gjusar är en rejäl uppgång sedan fjolåret och ligger mycket nära genomsnittet efter sekelskiftet. Det svenska beståndet, som är det största i Europa, skattades till 3 600 par efter riksinventeringen 2001 (Ryttman 2004). En långsiktig uppgång speglas väl av sträcksiffrorna från Falsterbo (Tabell 1). I Finland har fiskgjusen ökat från drygt 600 par i början av 1970-talet till uppskattningsvis 1 300 par 2010 (Saurola 2011). I Danmark hittades endast ett aktivt bo 2010 (Eskildsen & Vikström 2011). De Brittiska öarna återkoloniserades på 1970-talet och 2009 fanns 171–191 par (Holling 2011).

Ungfågelsandelen på 44 % ligger något under genomsnittet (Tabell 2), vilket sannolikt speglar häckningsresultatet. Mediandatum för de gamla fiskgjusarna inföll sex dagar senare än medel 31 augusti, medan ungfågeln kulminerade två dagar senare än vanligt 1 september. Antalet var som vanligt klart lägre på den danska sidan med totalt 182 sträckare (58 %). Medan flertalet dagssummor var klart lägre än Falsterbos räknades 37 sträckare 2 september jämfört med Nabbensiffran på 17 ex. Uppre vid Hellebäck bokfördes 44 fåglar vilket ligger klart under genomsnittet sedan 1988 på 48 sträckare.



### **Tornfalk** *Falco tinnunculus*

Efter mindre antal från räkningarnas början passerade månadsbästa på 45 tornfalkar 21 augusti. Antalen ökade i september med 66 ex den 11:e och 119 ex den 17:e, en relativt hög siffra. Detta visade sig dock bara vara början. Den 24 september bokfördes nytt dagsrekord med 223 sträckare i sydvästvind. Följande dag gick vinden över på sydost, vilket brukar gynna tornfalksträcket. Falkarna passerade då främst väster om Nabben, ibland i lösa flockar, och dagssumman slutade på imponerande 430 utsträckande. Detta är mer än en fördubbling av den tidigare högsta siffran på 210 från 31 augusti 2005. Senare minskande antal med som vanligt få tornfalkar i oktober–november (Tabell 4). Resultatet innebär nytt årsbästa på 1 573 sträckare, vilket kan jämföras med den tidigare högsta summan på 1 530 från 2005. Såväl unga som gamla fåglar kulminerade den 24 september, vilket är två veckor senare än normalt. Vid Stevns bokfördes 726 tornfalkar vilket utgör 48 % av Falsterbos siffra. Enstaka dagssiffror var dock klart högre än de från Nabben. Uppe vid Hellebäck räknades 55 fåglar jämfört med ett genomsnitt på 42 ex.

Efter en markant uppgång från mitten av 1990-talet fram till 2006 minskade siffrorna igen till fjolårets låga 538 sträckare. Denna låga siffra förklaras sannolikt främst av en väderrelaterad låg koncentration till Falsterbo. Under sommaren var gnagarförekomsten, främst i Norrland, mycket god. Enligt Stefan Delin var häckningsresultatet i hans 218 holkar i Västerbotten det bästa hittills, med i snitt inte mindre än 5,96 ungar. Detta förklarar höstens rekordsiffra. Långsiktigt går det bra för tornfalken som numera återfinns på listan över signifikant ökande arter (Tabell 1). I Finland har en kraftig ökning registrerats sedan slutet av 1980-talet, främst tack vare en massiv holkuppsättning (Honkala m.fl. 2011). I Danmark registreras inga signifikanta förändringar varken av antalet häckare eller av antalet övervintrare sedan 1976 (Heldbjerg m.fl. 2011). Detsamma gäller häckfågeltaxeringarna i såväl Väst- som Nord- och Östeuropa.

### **Stenfalk** *Falco columbarius*

Efter att ha legat på en relativt stabil nivå från starten 1973 fram till sekelskiftet har höga antal registrerats flertalet höstar sedan dess. Efter fjolårets låga 178 sträckare steg antalet under hösten till rekordnoteringen 585 ex. Även stenfalken återfinns numera på listan över signifikant ökande arter (Tabell 1). Också stenfalken brukar gynnas av gnagarår i Norrland och sträcket blir även bättre i dominerande västvindar. Eftersom inga regelbundna taxeringar görs i häckningsområdet torde Falsterbosiffrorna vara det bästa måttet på populationsutvecklingen i landet. Materialet från de standardiserade häckfågeltaxeringarna är ännu för litet för att ge något. Den lilla finska populationen förefaller långsiktigt vara relativt stabil, men täcks inte särskilt väl av nuvarande inventeringar (Honkala m.fl. 2011). Utvecklingen i Norge är okänd. I Storbritannien är beståndet förhållandevis stabilt med i storleksordningen 1 100 häckande par (Holling 2011).

Den första sträckaren bokfördes redan 11 augusti och första ungfågeln 17 augusti, vilket är rekordtidigt. Totalt 11 ex 31 augusti är mycket så tidigt. Från 8 september registrerades tvåsiffriga antal flertalet dagar. Sträcktoppen inföll 21–22 september med 34 respektive 50 sträckare. En ny stöt i början av oktober innehöll som mest 42 ex den 7:e. Därefter minskande antal med endast tre falkar i november. Ungfågeln koncentreras klart mer än de adulta till Falsterbo och höstens 87 % ligger nära medel (Tabell 2). Årets mediandatum för de juvenila, 21 september, överensstämmer med medeltalet sedan 1986. Från Stevns räknades 249 insträckande vilket motsvarar 43 % av Falsterbos antal. Som vanligt var skillnaderna enskilda dagar relativt stora. Uppe vid Hellebäck bokfördes 52 ex vilket ligger nära medel.

### **Lärfalk** *Falco subbuteo*

Den första lärfalken observerades 16 augusti och följdes av fyra till under månaden. I början av september ökade antalen till som mest sex sträckare den 5:e. En relativt jämn passage under



Ung stenfalk. Nabben 14 september 2011.  
Foto: John Larsen.

september innehöll som mest 4 ex den 3:e och 17:e, samt 5 sträckare den 20:e och 25:e. Höstens sista passerade 1 oktober. Trots relativt stora fluktuationer mellan åren var sträckssiffrorna rätt stabila t.o.m. 1980-talet, minskade något under 1990-talet och har sedan dess ökat klart. Långsiktigt ger detta snarast en positiv utveckling och årets 60 sträckare ligger en bit över medel på 51 ex. Häckfågeltaxeringarna från Finland visar en successiv, signifikant uppgång sedan början av 1980-talet (Honkala m.fl. 2011). I Danmark är lärkfalken betydligt mer sällsynt än hos oss och 2010 registrerades endast 10–16 par, även om den sannolikt är något förbisedd (Eskildsen & Vikstrøm 2011). I Storbritannien ökar lärkfalken för närvarande och i dagsläget finns i storleksordningen 2 200 par (Holling 2011).

Ungfågelsandelen på 87 % överensstämmer med medel sedan 1986 (Tabell 2). Generellt är ungfågellarna klart mer koncentrerade till Falsterbo än de adulta. Mediandatum för adulta (9 september) och juvenila (20 september) ligger

tio respektive nio dagar senare än genomsnittet. Som vanligt var andelen som sågs från Stevns klint låg, med totalt 29 insträckande (48 %). Av dessa observerades minst 8 ex inte från Nabben. Vid Hellebäck räknades fyra fåglar vilket är en under genomsnittet.

### Pilgrimsfalk *Falco peregrinus*

Sträcket inleddes 16 augusti och totalt passerade åtta falkar under månaden. Sammanlagt 19 sträckdagar i september innehöll bl.a. 8 sträckare den 16:e, 5 ex den 19:e och 5 ex den 27:e. Dessutom bokfördes nytt dagsbästa med 9 falkar 24 september. Även under oktober registrerades utsträck under 19 olika dagar, vilket är klart mer än vanligt. Som mest räknades 5 sträckare såväl den 8:e som 14 oktober. Ännu i november passerade sex pilgrimsfalkar. Totalt 113 sträckare innebär nytt årsbästa med råge och siffran överträffar till och med Gustaf Rudebecks högsta antal på 110 ex från 1942. Det svenska beståndet fortsätter att öka och omfattade 275 par 2010 (Strid & Wærn 2011). I Danmark häckade fyra par, varav ett på Bornholm, med gott resultat 2010 (Eskildsen & Vikstrøm 2011). I Finland fanns runt 30 par i början av 1970-talet, vilket hade ökat till 250–270 par 2007. Flertalet falkar är där fortfarande myrhäckare (Ollila & Koskimies 2008).

Ungfågelsandelen har hela tiden varit betydligt lägre än för de mindre falkarna, men höstens 36 % är något över medel sedan 1986 (Tabell 2). För ovanlighets skull övervägde honorna något bland de adulta med 53 %. Övervikten för hanar bland de juvenila var däremot större än vanligt med 72 %. Mediandatum för de olika kategorierna föll som vanligt i ordningen adulta hanar 20 september, adulta honor 22 september, unga hanar 9 oktober och unga honor 22 oktober. Från Stevns räknades 59 pilgrimsfalkar, varav åtminstone 12 ex inte sågs från Nabben. Den 16 september bokfördes hela 11 sträckare jämfört med 8 i Falsterbo. Vid Hellebäck räknades 10 ex och även där är utvecklingen långsiktigt positiv.

## ÖVRIGA ARTER

I Tabell 4 redovisas uppträdandet av samtliga arter uppdelat på 10-dagars perioder. Här återfinns även medeltalet sträckare för perioden 1973–2010. Ungfågelsandelen för några utvalda arter presenteras i Tabell 3. Nedan ges kommentarer till enskilda arters uppträdande under hösten.

### Andfåglar

Det nordvästeuropeiska beståndet av mindre sångsvan ökade fram till ett maximum på drygt 27 000 ex 1995, men har sedan minskat till 21 500 individer 2005 (Rees & Beekman 2010). I Falsterbo ökade antalen klart fram till sekelskiftet, men har sedan minskat något. För sångsvanen fortsätter uppgången även om antalet som övervintrar längre norrut också ökar (Nilsson 2008, 2011). Höstens 329 sträckare är den tredje högsta siffran hittills. Även antalet knölsvanar som övervintrar i Sverige ökar långsiktigt och sträcksiffrorna verkar snarast plana ut för närvarande. Ungfågelsandelen låg under medel för alla tre svanarterna under hösten 2011 (Tabell 3).

Flertalet av de sträckande sädgässen utgjordes liksom flertalet senare år av den tundrahäckande rasen *rossicus*. Spetsbergsgås ses endast undantagsvis i Falsterbo men trenden är snarast ökande. Antalet sträckande bläsgäss ökar (Tabell 1) liksom antalet rastare i Skåne. I takt med den våldsamma ökningen av häckande grågäss har även Falsterbosiffrorna skjutit i höjden (Tabell 1). En viss avmattning de allra senaste åren beror sannolikt på att fler gäss stannar kvar i Skåne till långt in på hösten och äter främst betblast. Mediandatum har efterhand förskjutits från 21 september på 1970-talet till 24 oktober de senaste elva åren. Även vitkindade gäss dröjer sig numera kvar i stora antal under senhösten. Höstens 118 000 sträckare är emellertid den i särklass högsta siffran hittills och den långsiktiga ökningen fortsätter (Tabell 1). Som mest räknades 38 110 sträckare den 8 oktober. Prutgässen ökade kraftigt fram till sekelskiftet, men har sedan minskat något. Höstens drygt 17 000 sträckare är dock en förhållandevis hög siffra. Detta beror uppenbarligen på att häckningen gått bättre än på flera år med 23 % ungfåglar (Tabell 3). Bland nominatfågelnas urskiljdes



Drygt 17000 prutgäss sträckte förbi Nabben hösten 2011. Dessa passerade 6 oktober. Foto: John Larsen.

**TABELL 3****Ungfågelsandel (%) bland ett urval sträckare i Falsterbo 1986–2011.***Proportion of juveniles (%) among a number of migrants at Falsterbo 1986–2011.*

	2010	2011	Medel Mean	Medel 86-90	Medel 91-95	Medel 96-00	Medel 01-05	Medel 06-11
Knölsvan	1	3	6	-	-	-	-	6
Mindre sångsvan	9	4	11	15	8	11	13	9
Sångsvan	6	7	9	6	6	12	11	11
Prutgås	5	23	13	19	17	8	12	9
Trana	10	10	13	25	21	11	10	12
Bredstj labb	100	100	58	29	42	52	89	70
Kustlabb	48	76	58	55	68	57	62	50
Fjällabb	100	100	97	80	99	92	100	99
Dvärgmåås	38	54	56	62	76	53	46	46
Silltrut	42	23	30	-	-	-	29	30
Tretåig mås	67	95	84	84	58	85	97	88
Skräntärna	9	20	14	15	15	12	17	13
Fisktärna	30	36	34	34	40	38	25	31
Silvertärna	35	47	36	26	40	39	38	38
Svarttärna	83	88	86	77	94	98	79	84

tre ljusbukiga och tre svartbukiga prutgäss. Genomsnittet för hela perioden ligger på en ljusbukig och 0,3 svartbukiga, med en successiv uppgång. Fem sträckande nilgäss 24 september utgör en ny sträckart.

Efter en kraftig nedgång under 1990-talet har antalet gravänder ökat kraftigt igen. I Danmark har dock förekomsten under häckningstid gått ner sedan 1976 (Heldbjerg m.fl. 2011). Den signifikanta uppgången av antalet bläsänder (Tabell 1) är även väldokumenterad av andfågelräkningar (Nilsson 2011). Höstens 12 000 sträckare utgör den tredje högsta siffran hittills. Även snatteranden har ökat signifikant i landet de senaste 20 åren (Strid & Wærn 2011). Också kricka, stjärtand och skedand verkar klara sig bra för närvarande och sex sträckande årtor utgör nytt årsbästa. För denna sparsamma sträckare finns dock ingen tydlig trend. Gräsandens långsiktiga minskning i Falsterbo förklaras av en senareläggning av sträcktoppen och att fler övervintrar norr om halvön (Nilsson 2008, 2011). De senaste två höstarna har dock antalet

sträckare varit något högre.

I Sverige har januariindex för brunand stigit kraftigt efter 1987 (Nilsson 2011) medan arten minskat i Falsterbo. Endast 13 bergänder förstärker den negativa trenden (Tabell 1). Inte heller viggssiffran är särskilt imponerande. Januariindex har ökat sedan 1967 (Nilsson 2011), varför det är troligt att fler efterhand övervintrar norr om Falsterbo. Dock minskar vighen som häckare i den finska skärgården med en nedgång på 50 % sedan sekelskiftet (Hario & Rintala 2011). En nedgång finns även i de standardiserade häckfågeltaxeringarna. Ejderens uppgång fram till 1990-talet har följts av en relativt kraftig nedgång sedan dess. Höstens drygt 81 000 sträckare är dock en fördubbling av fjolårets rekordlåga antal. Det finska Östersjöbeståndet har halverats sedan mitten på 1990-talet (Hario & Rintala 2011). I Danmark minskar ejdern i de stora kolonierna på Saltholm och vid Christiansö, medan beståndet längre västerut ännu inte drabbats av någon minskning (Lyngs 2008). Allmänt finns ännu



Smålommen har en uppåtgående trend. Foto: David Erterius.

ingen signifikant minskning i häckfågelindex (Heldbjerg m.fl. 2011). En sträckande prakt-ejder är den första på fem år. Sjöorrrens långsiktiga ökning fortsätter (Tabell 1) medan minskningen hos svärtan planat ut de senaste tio åren. Knipan minskar generellt vid Nabben i kontrast till kraftigt ökande januariindex i sjöfågelräkningarna i såväl Sverige som Danmark (Nilsson 2011, Heldbjerg m.fl. 2011). Efter en minskning från 1970-talet till 1990-talet har antalet sträckande småkrakar ökat rejält. Såväl antalet häckare i den finska skärgården som siffrorna i de standardiserade häckfågelinventeringarna har dock minskat sedan sekelskiftet. De fåtaliga storskrakarna minskar snarast, men liksom hos knipan övervintrar flertalet längre norrut.

### Lommar – storkar

Höstens drygt 600 smålommar fortsätter en ökande trend (Tabell 1) som även finns i häckfågeltaxeringarna (Lindström m.fl. 2012). Antalet sträckande storlommar får betecknas som

normalt och även här finns en signifikant positiv trend i häckfågelräkningarna. Svartnäbbad islom saknades i sträckprotokollet för första gången på åtta år, medan en vitnäbbad islom överensstämmer med genomsnittet för hela perioden. Sentida års ökning av antalet havssulor längs den svenska västkusten har även medfört enstaka sträckare i Falsterbo de senaste sex höstarna. Sträcksiffrorna visar på en fortgående signifikant ökning av gråhäger (Tabell 1). Trots två hårda vintrar i rad inräknades åter nytt årsbästa på 471 ex och nytt dagsrekord med 104 sträckande 12 augusti. Ägretthägern ökar allmänt (Strid & Wærn 2011) och under hösten passerade två fåglar Nabben. Även om de flesta utsträckande projektstorkarna under hösten uppenbarligen sträckte ut norr om Falsterbo bokfördes i alla fall 19 vita storkar under september. Detta överträffas endast av de 37 som räknades 2010. Dessutom sträckte två svarta storkar, en adult och en 2K, 1 september. Annars har snittet sjunkit från två utsträckande under 1990-talet till en de senaste elva åren.

## Trana – vadare

Den långsiktiga ökningen för trana fortsätter (Tabell 1) även om höstens 1 700 sträckare inte är så imponerande. Normalt sträcker majoriteten ut längre österut längs sydkusten och höga antal i Falsterbo hänger normalt samman med ostvindar. Ungfågelsandelen på 10 % ligger något under medel (Tabell 3). Passagen av adulta vadare under augusti var allmänt något sämre än de närmast föregående höstarna (Tabell 4), vilket sannolikt främst beror på mindre gynnsamt väder för intensivt sträck av vadare. Inte heller sträcket av ungfåglar senare under hösten var särskilt imponerande allmänt sett. Dock klart varierande resultat för olika arter. Liksom i häckfågeltaxeringarna (Lindström m.fl. 2012) syns ingen tydlig trend för strandskatan. Trots att skärfläckan snarast ökar i Skåne har antalet sträckare minskat sedan 1980-talet. De fåtaliga mindre strandpiparna förefaller snarast öka för

tillfället. Att passagen av större strandpipare var över medel förklaras nog inte av att häckningen gått bra, då tyngdpunkten ligger rätt tidigt i augusti. De standardiserade häckfågelrykningarna visar på en ökning sedan 1998 och detsamma gäller antalet häckare i den finska skärgården (Hario & Rintala 2011). En ny förhållandevis bra siffra för ljungpipare förstärker en ökande trend (Tabell 1), medan häckfågeltaxeringarna indikerar ett mer oförändrat bestånd. Kustpiparsiffran bestod främst av adulta i augusti, men antalet ungfåglar i september var bättre än hos flera andra arktiska vadare (Tabell 4). Tofsvipan är en av de arter som långsiktigt minskat mest (Tabell 1), men i standardrutterna som inleddes 1998 syns en positiv trend (Lindström m.fl. 2012). I Danmark och Västeuropa fortsätter emellertid nedgången även de senaste tio åren (Heldbjerg m.fl. 2011).

Vadarna på den ryska tundran verkar i linje



Unga kustsnäppor förekom i stort antal i september. Foto: P-G Bentz / Sturnus.se.





Sträckande svartsnäppor vid Nabben 7 oktober 2011. Foto: John Larsen.

med prutgås ha lyckats något bättre med häckningen än de närmast föregående åren. Detta gäller t.ex. kustsnäppan med en rejäl topp av ungfåglar i september (Tabell 4). Den finns numera bland de signifikant ökande arterna liksom kustpipare och myrspov (Tabell 1). Däremot var antalet juvenila hos sandlöpare, småsnäppa och spovsnäppa snarast en besvikelse. De få mosnäppor som räknats utgörs däremot nästan enbart av juvenila, eftersom de adulta sträcker tidigare under sommaren. Skärnsnäppan övervintrar främst norr om Falsterbo och tre sträckare utgör nytt årsbästa. Kärrsnäppans relativt låga siffra beror främst på en dålig koncentration av adulta sträckare, medan antalet ungfåglar indikerar ett hyfsat häckningsutfall. Brushanen minskar snabbt som häckfågel i Norden. I Falsterbo, där majoriteten säkert kommer från Ryssland, syns däremot ingen tydlig trend. Dock utgör höstens 499 sträckare den högsta siffran hittills. En

långsiktig minskning av antalet enkelbeckasiner (Tabell 1) syns även i häckfågeltaxeringarna (Heldbjerg m.fl. 2011, Lindström m.fl. 2012). Däremot ökar antalet signifikant i standardrutterna sedan 1998 och årets 395 sträckare är den andra höga siffran i rad.

De sträckande myrspovarna utgjordes främst av adulta fåglar, men andelen juvenila var i alla fall bättre än på ett tag. Storspoven minskar generellt i Sverige, där såväl de fria punktrutterna som standardrutterna pekar neråt (Lindström m.fl. 2012). I Falsterbo har antalet snarast ökat något sedan sekelskiftet, men årets 69 sträckare utgör en ny bottennotering. En motsvarande ökning hos småspoven, speglas av en uppgång i de standardiserade rutterna sedan 1998. Såväl svartsnäppa som rödbena har varit långsiktigt stabila i Falsterbo medan gluttsnäppan ökat klart efter sekelskiftet. Frågan är hur stor andel som utgörs av svenska häckare. I Finland har





Majoriteten av sträckande roskarlar har sannolikt sitt ursprung på den ryska tundran. Foto: David Erterius.

rödbenan minskat med 26 % sedan 1980-talet (Hario & Rintala 2011). I samma land har skogssnäppan ökat medan grönbena och drillsnäppa minskat sedan 1985 (Vaisänen 2006). Detta stöds av en allmän ökning hos skogssnäppan i Falsterbo och i standarddrutterna sedan 1998 (Lindström m.fl. 2012). Däremot ökar även grönbena och drillsnäppa i Falsterbo sedan sekelskiftet, till skillnad från i häckfågeltaxeringarna. Roskarlen uppges på senare tid ha minskat kraftigt som häckfågel i Sverige och i den finska skärgården var nedgången perioden 1986–2010 totalt 47 % (Hario & Rintala 2011). Majoriteten av sträckarna i Falsterbo, där arten för närvarande ökar, utgörs emellertid sannolikt av tundrahäckare från Ryssland. Majoriteten av höstens roskarlar utgjordes av ungfåglar (Tabell 4). Tre sträckande brednäbbade simsnäppor är det högsta antalet hittills och trenden är ökande.

### Måsfåglar – alkor

En liten passage av unga bredstjärtade labbar bokfördes i slutet av oktober (Tabell 4). Antalet var normalt fast arten under sommaren häckade så långt västerut som på Varangerhalvön (Øien 2011). Kanske var lämmelförekomsten sämre längre österut. Efter några sämre år utgör 77 sträckande kustlabbar en bra siffra. Den höga ungfågelsandelen (76 %) antyder att häckningen gått bra. Antalet unga fjällabbar slutade på 15. Detta ligger klart över medel, men speglar sannolikt inte ett ovanligt bra häckningsutfall i Skandinavien. Dessa häckare sträcker normalt direkt ut till Atlanten, medan fåglarna i Falsterbo främst kommer från den ryska tundran. Storlabben är fortfarande fåtalig, men antalen i Falsterbo ökar successivt. Årets fyra fåglar sågs alla i samband med friska västvindar 12 oktober.

En ungfågelsandel på 54 % bland de sträckande dvärgmåsarerna ligger nära medel (Tabell 3).

En långsiktig ökning i Falsterbo speglar den kraftiga sentida uppgången i Norrland och Finland (Lammi 2010, Strid & Wærn 2011). Årets totalt 1 639 sträckare överträffas endast av 2 191 ex hösten 1994. Även om antalet ökat sedan 1990-talet är skrattnåsen en av de arter som minskat signifikant under perioden (Tabell 1). Efter ett bättre år var antalet sträckare åter under medel (Tabell 4). I Finland fanns mellan 95 000 och 110 000 häckande par 2008 och antalet uppges inte ha minskat under det senaste decenniet (Lammi 2010). Även i häckfågeltaxeringarna verkar kurvan plana ut, medan minskningen fortsätter i Danmark (Heldbjerg m.fl. 2011). Däremot stöds uppgången för fiskmåsen sedan sekelskiftet av häckfågelinventeringar i alla tre länderna, även om den inte är lika tydlig som i Falsterbo (Tabell 1). Generellt har sträcktoppen snarast tidigare lagts något, till slutet av augusti, under perioden. På södra Öland och i Kåseberga registreras ofta tusendagar i slutet av oktober, vilket emellertid är mycket ovanligt i Falsterbo. Silltruten anses ha minskat kraftigt i Östersjön och i Finland var nedgången 25 % 1985–2010. Dock har ungpoduktionen blivit bättre igen det senaste decenniet (Hario & Rintala 2011). I Falsterbo utgörs emellertid sillrutarna främst av den längs Västkusten häckande rasen intermedius, vilken snarast har ökat i sen tid. Höstens 244 sträckare är den högsta siffran sedan arten inkluderades i räkningarna 2001. Ungfågelsandelen på 23 % ligger under genomsnittet (Tabell 3). Totalt 42 tretåiga måsar är den näst högsta siffran hittills och av dessa passerade det nya dagsrekordet på 37 ex 12 oktober. Långsiktigt syns dock ingen tydlig trend.

Östersjöbeståndet av skräntärna har minskat klart sedan 1970-talet. I Sverige fanns minst 490 par 2010 (Strid & Wærn 2011). I Skåne häckade fem par under året (Waldemarsson 2011). Höstens 15 sträckare ligger över medel och långsiktigt uppvisar Falsterbosiffrorna ingen tydlig minskning. Ungfågelsandelen är betydligt lägre än hos de mindre tärnarterna och höstens 20 % ligger över medel (Tabell 3). Såväl fisk- som silvertärna

finns med bland de signifikant ökande arterna (Tabell 1) och båda arterna har ökat kraftigt längs finska östersjökusten sedan 1986 (Hario & Rintala 2011). Höstens 4 168 fisktärnor utgör en ny hög siffra som dock inte är så långt över medel sedan sekelskiftet. Ungfågelsandelen på 36 % ligger just över medel (Tabell 3). Silvertärnan sträckte i förhållandevis högt antal under hösten och 1 085 ex utgör den tredje högsta siffran i serien. Dessutom var andelen juvenila ovanligt hög med 47 % (Tabell 3). Antalet sträckande småtärnor har minskat signifikant sedan 1970-talet (Tabell 1). Svarttärnan uppvisar däremot en motsatt utveckling (Tabell 1). Höstens 392 sträckare utgör den i särklass högsta siffran i serien och nytt dagsbästa räknades 7 augusti då 129 ex passerade. Ungfågelsandelen var som vanligt hög med 88 %. Det svenska beståndet uppges hålla ställningarna någorlunda (Strid & Wærn 2011), men i Skåne har antalet minskat tydligt i sen tid. Det är dock sannolikt att flertalet sträckare i Falsterbo har sitt ursprung på andra sidan Östersjön. Dessutom bokfördes hela sex unga vitvingade tärnor varav tre passerade på rekorddagen 7 augusti. Detta kan jämföras med ett tidigare årsbästa på två fåglar.

Obestämda sillgrissla/tordmule har i totalsumman räknats om efter bestämd procent i varje dekad. Båda arterna uppträdde i högre antal under 1980 och 1990-talen, men har därefter minskat klart. Sammanlagt nio tobisgrisslor utgör en ny rekordsiffra, men arten uppvisar ingen tydlig trend under perioden.

## Duvor – hackspettar

Efter en kraftig nedgång för skogsduvan, främst under 1990-talet, har trenden vänt liksom i häckfågelinventeringen (Lindström m.fl. 2012). I Danmark registreras en generell ökning sedan 1976, som dock inte är signifikant för de senaste tio åren och allmänt verkar det gå bättre för arten i Östeuropa jämfört med Väst Europa (Heldbjerg m.fl. 2011). Höstens drygt 10 000 sträckare ligger klart över genomsnittet sedan sekelskiftet. Ringduvan har ökat mer eller mindre konti-



Trenden för skogsduvan har vänt uppåt. Foto: John Larsen.

nuerligt sedan 1970-talet (Tabell 1) och årets 356 000 ex ligger helt i linje med detta. Som mest räknades 82 900 ex den 9:e och 93 500 ex 13 oktober. Höga antal sedan sekelskiftet stöds av en signifikant uppgång i standarddruterna sedan 1998 (Lindström m.fl. 2012) medan uppgången startade tidigare i Danmark (Heldbjerg m.fl. 2011). Turkduvan är en av de arter som minskat signifikant under perioden (Tabell 1), trots att häckfågelinventeringarna i Nordväst-europa inte visar på någon tydlig minskning. Förmodligen innebär detta att majoriteten efterhand övervintrar i Sverige. Hela åtta jordugglor ligger väl över medel på tre sträckare. Liksom för många rovfåglar speglar detta säkert den goda smågnagarförekomsten i Norrland. Generellt har antalen gått ner sedan 1980-talet (Tabell 1), men flera nollår gör trenden något osäker.

Tornseglaren minskar för närvarande såväl i

Sverige som i Danmark (Lindström m.fl. 2012, Heldbjerg m.fl. 2011). Sträcket i Falsterbo är oftast knutet till lågtryckspassager och det är tveksamt om de inräknade siffrorna speglar populationsutvecklingen. Dock finns en allmän nedgång sedan sekelskiftet. Enstaka spillkråkor och större hackspettar var nere och vände, men inga hackspettar bokfördes som utsträckande under hösten. En biätare noterades 23 augusti. Totalt har endast sex fåglar setts under sträckräkningarna genom åren, men trenden är ökande.

### Lärkor – ärlor

En signifikant ökning av trädlärkan i häckfågelinventeringen grundas på relativt få individer. Dock finns en motsvarande uppgång i sträck-siffrorna, där höstens drygt 1 100 ex dock inte är särskilt imponerande. Kanske missgynnades arten av de senaste två hårda vintrarna. Sång-

lärkan är en bredfrontsflyttare som inte koncentreras påtagligt till Falsterbo. Höstens förhållandevis höga siffra (Tabell 4) beror mycket på att hela 2 290 ex räknades 23 oktober. Långsiktigt är trenden negativ och högre antal sedan sekelskiftet stöds inte av någon motsvarande uppgång i häckfågeltaxeringarna från Sverige och Danmark (Lindström m.fl. 2012, Heldbjerg m.fl. 2011). Endast en berglärka förstärker bilden av en kraftig nedgång (Tabell 1) och det är uppenbart att det skandinaviska beståndet minskat klart under perioden. Även spontanrapporteringen minskar trots fler aktiva ornitologer (Strid & Wærn 2011).

Ladusvalan minskade fram till 1990-talet men har sedan ökat till nästan samma nivå som på 1970-talet. Höstens nästan 29 000 ex ligger väl över medel. Som mest räknades 4 586 ex så sent som 25 september, vilket är tolv dagar senare än mediandatum. En motsvarande uppgång syns i häckfågelräkningarna i såväl Sverige som Danmark. Däremot verkar den långsiktiga minsk-

ningen fortsätta för såväl back- som hussvala (Tabell 1), där höstens siffror ligger klart under medel (Tabell 4). Även dessa trender stöds av häckfågeltaxeringarna. Backsvalan missgynnas av återrestaurerade sandtakter men vad som styr hussvalans minskning är mer oklart.

Totalt fem sträckande större pipplärkor för andra hösten i rad utgör ett förhållandevis högt antal. Det känns alltmer som att arten är en regelbunden sträckare i Falsterbo, vilket stöds av ökande antal övervintrare i Sydvästeuropa. Sammanlagt 13 fältpiplärkor är den högsta siffran på fem år, men det finns tyvärr inga andra tecken på att den långsiktiga minskningen skulle ha avtagit (Tabell 1). En specialinventering 2008 visade på en knapp halvering av det skånska beståndet sedan 2001 till endast 42 par (Bergendahl 2009) och 2010 var det första året utan konstaterad häckning i Halland (Strid & Wærn 2011). Efter en motsvarande kraftig minskning återstod 2010 i Danmark endast en sjungande hane på Anholt (Eskildsen & Vik-



Ladusvalor vilande på fairway. Foto: David Erterius.

strøm 2011). Antalet räknade trädpiplärkor i Falsterbo är mycket väderberoende, vilket ger stora årliga fluktuationer. Liksom för flera andra tropikflyttare var siffrorna förhållandevis låga under 1990-talet, medan antalen nu varit relativt höga åtta höstar i rad. Som mest räknades 9 860 ex 21 augusti. Trädpiplärkan minskar signifikant sedan 1975 enligt häckfågelräkningarna men ökar signifikant om man tittar på standardrutterna som inleddes 1998 (Lindström m.fl. 2012). I Danmark var beståndet stabilt 2000-2009 efter en tidigare minskning (Heldbjerg m.fl. 2011). Långsiktigt är trenden oförändrad i Falsterbo. Antalet sträckande ängs- och pipplärkor har fluktuerat kraftigt utan någon tydlig trend, medan häckfågelräkningarna pekar på en generell minskning i Sverige och Danmark, men en svag ökning i Finland. Efter tre bra höstar utgör årets 18 161 ex faktiskt nytt årsbästa. Som mest räknades 4 264 ex 22 september. Efter en tillfällig uppgång föregående höst låg antalet rödstrupiga pipplärkor åter väl under medel (Tabell 4). Arten är en av de som uppvisar den tydligaste nedgången i Falsterbo (Tabell 1) och nedgången syns även i spontanrapporteringen. Även skärpiplärkan uppvisar långsiktigt en signifikant minskning. Årets 50 ex är dock den högsta siffran sedan 2001 och det är helt klart att antalen ökat sedan sekelskiftet. Arten är för sparsam för att registreras i häckfågelinventeringarna, men i den finska skärgården har antalen ökat sedan 1986 (Hario & Rintala 2011).

Efter en uppgång till 1980-talet och en minskning under 1990-talet förefaller gulärlan, i likhet med flera tropikflyttande tättingar, för närvarande snarast öka igen. Höstens drygt 39 000 ex ligger strax över medel. Arten befinner sig i nuläget strax under listan över signifikant minskande arter. Som mest bokfördes 4 890 sträckare redan 17 augusti. Häckfågeltaxeringarna visar en signifikant nedgång över hela perioden, men en mer positiv trend syns i standardrutterna sedan 1998. I Danmark har beståndet varit mer stabilt de senaste tio åren efter en tidigare minskning (Heldbjerg m.fl.

2011). Totalt 219 försärlor utgör en för senare år relativt låg siffra för andra året i rad. Sannolikt påverkades beståndet negativt av de båda senaste hårda vintrarna. Annars har arten under perioden haft en mycket positiv trend i landet och efterhand även spridit sig norrut (Tabell 1, Strid & Wærn 2011). Långsiktigt visar sträck-siffrorna på en dyster utveckling för sädesärlan t.o.m. 1990-talet. Därefter har antalen däremot stigit igen och höstens drygt 2 000 sträckare är faktiskt den högsta siffran sedan 1989. Bilden är likartad i den svenska häckfågeltaxeringen, där arten ökat signifikant i standardrutterna sedan 1998 (Lindström m.fl. 2012). I Danmark syns däremot en ökning över hela perioden sedan 1976 (Heldbjerg m.fl. 2011).

### Sidensvans – varfågel

Efter en hyfsad invasion hösten 2010 var antalet sidensvansar relativt lågt. De stora antalen nådde inte Skåne förrän i slutet av december. En tendens till tätare invasioner i Falsterbo gör att arten kommit upp på listan över signifikant ökande arter (Tabell 1). Detta stöds av en signifikant ökning av vinterindex i såväl Sverige som Danmark. Järnsparven är en svårräknad art som helt klart ökat efter bytet av räknare 2001. Höstens 441 sträckare utgör den näst högsta siffran hittills och 370 ex 25 september innebär nytt dagsrekord. Denna dag passerade fåglarna Nabben i flockar på relativt hög höjd, men kunde urskiljas mot höga slöjmoln. I häckfågeltaxeringarna bryts en långsiktig nedgång av en signifikant ökning i standardrutterna sedan 1998 (Lindström m.fl. 2012). I Danmark fortsätter dock minskningen hela perioden (Heldbjerg m.fl. 2011). Antalet inräknade björktrastar påverkas främst av bårtillgången längre norrut och vädret, då en varierande andel sträcker nattetid. Långsiktigt syns ingen tydlig trend. I samband med disig väderlek upplevde vi ett par fantastiska sträckdagar, då passagen fortsatte fram till efter räkningarnas slut. Således slogs dagsrekordet två gånger med 21 500 ex 28 oktober och 22 600 ex 1 november. Totalt summerades



Nytt årsbästa noterades för björktrast med drygt 60 000 sträckande. Foto: John Larsen.

60 585 ex vilket kan jämföras med tidigare årsbästa på 37 680 ex från 1975. I övrigt hade rödvingetrast och dubbeltrast en relativt bra säsong medan antalet taltrastar var mer blygsamt. Långsiktigt är dubbeltrasten den enda som uppvisar en tydligt ökande trend (Tabell 1), i linje med häckfågeltaxeringarna. Alla sångare är normalt nattsträckare. Enstaka dagar fortsätter emellertid passagen av lövsångare in på den ljusa delen av dygnet, med t.ex. 770 utsträckare 21 augusti.

Inga utsträckande skäggesar bokfördes, även om mindre antal var nere och vände. Samtliga äkta mesar var fåtaliga under hösten, vilket får tolkas som att födotillgången var tillräcklig i södra Sverige. Att antalet blåmesar var lågt hänger åtminstone delvis på att tillgången på bokollon var god. Efter en kraftig uppgång fram till 1990-talet ligger genomsnittet för de senaste elva åren något lägre. Långsiktigt ökar blåmesen i både Sverige och Danmark. Antalet sträckande

talgoxar har fluktuerat betydligt mer. Utvecklingen är negativ i såväl Sverige som Danmark, bortsett från en sentida ökning i standardrutterna.

Varfågeln lever främst av smågnagare men häckar huvudsakligen i skogslandet. I linje med höga antal för flertalet rovfåglar räknades 39 sträckare, vilket utgör den högsta siffran sedan 1978. Efter en långsiktig minskning verkar trenden snarast ha vänt de senaste tio åren. Varfågeln är för sällsynt för att omfattas av häckfågelräkningarna före standardrutternas införande. Vinterindex för perioden visar dock inte någon signifikant trend vare sig i Sverige eller i Danmark (Lindström m.fl. 2012, Heldbjerg m.fl. 2011).

### Kråkfåglar – pilfink

Inte en enda nötskrika eller nötkråka siktades i Falsterbo under hösten. Generellt ökades kajen signifikant i Falsterbo in på 2000-talet,



men har sedan halkat ner de senaste åren. Höstens 24 000 sträckare ligger väl under medel (Tabell 4). I häckfågeltaxeringarna är ökningen störst i standardrutterna, medan beståndet har varit stabilt i Danmark under perioden (Lindström m.fl. 2012, Heldbjerg m.fl. 2011). Samtidigt som råkan ökat kraftigt i Skåne har antalet sträckare snarast minskat under perioden. Detta innebär rimligen att ett betydligt större antal råkor övervintrar jämfört med för 30 år sedan, vilket stöds av signifikant ökande vinterindex. Kråkan är den art som uppvisar den kraftigaste nedgången i Falsterbo under perioden (Tabell 1). Riktigt låga siffror har nu bokförts fem höstar i rad. En signifikant nedgång återfinns också i siffrorna från häckfågeltaxeringen (Lindström m.fl. 2012). Då även vinterindex rasat kan minskningen inte förklaras av att fler kråkor övervintrar. Det är därför svårt att hitta en övertygande förklaring till nedgången.

Utvecklingen för staren är entydig då den minskar kontinuerligt enligt såväl sträcksiffrorna (Tabell 1) som häckfågeltaxeringarna i såväl Sverige, Danmark och Finland. Den främsta orsaken torde vara en minskad areal betesmark i landet. Däremot ökar de fåtaliga rosenstararna snarast efterhand. Antalet utsträckande pilfinkar har långsiktigt minskat signifikant och höstens 15 fåglar utgör en ny låg siffra. Även häckfågel- och vinterindex är snarast negativa (Lindström m.fl. 2012), medan utvecklingen är mer positiv i Danmark (Heldbjerg m.fl. 2011).

## Finkar – sparvar

Kategorin bo/bergfink uppvisar stora årliga fluktuationer som till stor del styr totalsumman sträckare enskilda höstar. Årets drygt 522 000 ex ligger klart under medel. Långsiktigt syns ingen tydlig trend även om antalen generellt stigit efter sekelskiftet. Detta i linje med många andra arter och standardrutterna för bofink i häckfågeltaxeringen. Som mest räknades knappt 67 000 ex 23 september och knappt 69 000 ex tre dagar senare. Allmänt låg sträckmaximum mellan 3:e och 7 oktober un-

der 1970–1990-talen, medan mediandatum för de senaste elva åren hamnar på 30 september. Då bergfinkarna ofta sträcker i tätare sammanhållna flockar går det att uppskatta deras andel av det totala finksträcket. Vi har, sedan 2004, för alla större sträckdagar skattat procentandelen bergfink i jämna tiotal. Den samlade uppskattningen slutade på 9 % av totalsumman för bo/bergfink, vilket kan jämföras med mellan 7 och 21 % de föregående höstarna. Årets relativt låga andel innebär omräknat att 48 600 bergfinkar sträckte ut. Detta kan jämföras med mellan 33 000 och 211 000 ex höstarna 2004–2010. En tidig sträcktopp ger fler bofinkar, då bergfinkspassagen huvudsakligen äger rum i oktober. En anledning kan vara att många bergfinkar stannade kvar då tillgången på bokollon var god. I såväl Sverige som i Finland har arten minskat sedan 1970-talet (Lindström m.fl. 2012, Vaisänen 2006).

Totalt 14 gulhämplingar ligger väl över medel. Långsiktigt ökar arten vilket får förmodas spegla den lilla skånska stammen. Grönfinkens tidigare signifikanta uppgång i Falsterbo (med maximalt 121 000 ex hösten 2006) stöds av motsvarande i såväl vinterräkningar som häckfågeltaxeringar i Sverige och Finland. En av höstens mer negativa överraskningar var dock att endast drygt 13 000 grönfinkar bokfördes från Nabben. Även antalet hösten 2009 var förhållandevis lågt med 19 000 ex inräknade, medan fjolårets antal var mer normalt. Även om vi hade en del ostvindar under senhösten är det inte troligt att detta är någon huvudanledning till den låga siffran. Istället är det tänkbart att den parasitinfektion (*Trichomonas gallinae*) som uppges vara införd från de Brittiska öarna med bofinkar ligger bakom (SVA, SOF:s hemsida). Ett motsvarande ras finns i häckfågeltaxeringarna sedan 2006 (Lindström m.fl. 2012). Även andra finkar kan drabbas men grönfinken uppges vara mest utsatt. Efter en svacka under 1980-talet har antalet sträckande steglitsar stigit markant. För närvarande pekar kurvan brant uppåt och årets 8 446 ex ligger endast något under fjolårets





Antalet sträckande steglitsar har stigit markant sedan svackan på 1980-talet. Foto: P-G Bentz / Sturnus.se.

årsbästa på 8 527 individer. Som mest räknades 1 280 ex 1 november. Efter en tidigare uppgång har antalen faktiskt minskat, såväl sommar som vinter, i Danmark det senaste decenniet (Heldbjerg m.fl. 2011). Motsvarande siffror från Sverige är emellertid klart positiva.

Frösättningen styr andelen övervintrande gräsiskor och de årliga fluktuationerna vid Nabben är förhållandevis stora. Långsiktigt syns emellertid en klar ökning (Tabell 1), vilken enbart stöds av de standardiserade häckfågelräkningarna sedan 1998. Efter förra höstens fantastiska invasion var årets siffror något mer normala. Totalsiffran slutade på drygt 70 000 ex vilket dock är två gånger medelvärdet (Tabell 4). Mediandatum inföll normalt 7 oktober och som mest räknades 9 870 ex 21 september. Enligt häckfågelinventeringarna har hämplingen minskat successivt ända sedan dessa inleddes i hela Nordvästeuropa (Lindström m.fl. 2012, Heldbjerg m.fl. 2011). I Falsterbo registrerades den kraftigaste nedgången i slutet av 1970-talet, medan antalen varit mer kon-

stanta efter sekelskiftet. Vinterhämplingen är en annan art som långsiktigt uppvisar en kraftig minskning i Falsterbo (Tabell 1) och även här har minskningen planat ut det senaste decenniet. Majoriteten häckar i Norge och arten är för sällsynt för att omfattas av häckfågelinventeringarna. I Danmark visar vinterindex negativa, om än inte signifikanta, värden. Den kraftiga sentida ökningen i Sydsverige av den sydliga gräsiskerasen cabaret har inte slagit igenom i häckfågeltaxeringarna och i Danmark har något överraskande en minskning registrerats under perioden (Heldbjerg m.fl. 2011). Höstens sträckare förefaller främst ha bestått av sydliga gräsiskor. För detta talar en majoritet bland de ringmärkta under hösten samt avsaknaden av snösiskor. Nominatfåglarna förefaller alltså ha hittat tillräckligt med mat längre norrut.

Rapporter om exceptionellt höga antal bändelkorsnäbbar ner till norra Skåne under juli–augusti gjorde att man förväntade sig en stor invasion i Falsterbo. Av detta blev dock intet utan det verkar som om fåglarna huvudsakligen

stannat i Skånes lärkplanteringar. För detta talar observationer av stora flockar fram till december–januari. Efter enstaka sträckare tidigt på säsongen kom en liten topp vid Nabben i november (Tabell 4). Trots detta utgör årets 27 utsträckande den näst högsta siffran efter 68 ex hösten 2002. Även de båda andra korsnäbbarna var i rörelse men antalet sträckare ligger väl under medel i båda fallen (Tabell 4). Som vanligt var överlappet litet med ett mediandatum 23 september för mindre och 10 november för större korsnäbb. Långsiktigt anas en ökning av antalet sträckande större korsnäbb, till skillnad från den mindre arten som fluktuerar mer oregelbundet. Den större arten stöds av en ökning i standardrutterna sedan 1998. Totalt sex rosenfinkar bokfördes, vilket ligger över medel. En viss ökning efter bytet av sträckobservatör speglar sannolikt inte det svenska beståndet. Domherrens uppträdande är invasionsartat med stora fluktuationer mellan åren utan någon tydlig trend. Höstens 900 ex ligger strax under medel. I Finland har arten ökat signifikant sedan 1983 (Vaisänen 2006) medan de svenska häckfågelinventeringarna visar på en långsiktig nedgång. För andra hösten i rad noterades en hög siffra för stenknäck. Detta gör att arten kommit upp på listan över signifikant ökande arter. På grund av många tidigare nollår får detta dock anses som något osäkert. I häckfågeltaxeringarnas relativt låga antal finns ingen tydlig ökning. Totalt tio lappspårvar ligger under medel och långsiktigt är trenden negativ sedan 1980-talet. Snöspårven har fluktuerat en hel del, men totalt har en nedgång ägt rum under perioden. Denna förstärks av låga siffror sedan sekelskiftet. Allmänt anses snöspårven ha minskat i landet och standardrutterna antyder en negativ utveckling sedan 1998 (Lindström m.fl. 2012).

Gulspårven uppvisar en signifikant negativ trend för hela perioden. Häckfågeltaxeringarna pekar på en likartad successiv nedgång i Sverige och Danmark (Lindström m.fl. 2012, Heldbjerg m.fl. 2011). Höstens 4 380 utsträckare är emellertid den högsta siffran sedan 1992. En

svag ökning i standardrutterna sedan 1998 gör att vi kanske får uppleva fler bättre siffror framöver. I Finland ökar arten i norr men minskar i söder (Vaisänen 2006). Den svenska nedgången kan inte förklaras av att en större andel övervintrar, då även index från vinterräkningarna sjunkit, liksom i Danmark. För ortolansparven gäller en uppgång till 1980-talet och en kraftigare minskning sedan dess. Höstens nio fåglar förstärker tyvärr denna utveckling. Den sentida minskningen är slående inom hela det svenska utbredningsområdet och arten är snart utgången som häckfågel söder om Norrland (Strid & Wærn 2011). Sävspårven har generellt minskat sedan 1970-talet, vilket stöds av en negativ trend i häckfågeltaxeringarna. En ökning i Fåstertbo sedan sekelskiftet motsvaras av oförändrade antal i standardrutterna som inleddes 1998 och i det danska häckfågelindex.

## REFERENSER

- Bengtsson, K. 2011. *Rara häckfåglar i Skåne 2011*. – Anser 50: 4; 21.
- Bergendahl, R. 2009. *Fältpiplärka i Skåne 2008*. – Anser 48: 207-212.
- Birkö, T. 2011. *Kungsgörnen i Sverige under tio år*. – SOF. Fågelåret 2010: 31-39.
- Eskildsen, A. & Vikström, T. 2011. *Truede og sjældne ynglefugle i Danmark 2010*. – Fugleåret 2010: 151-178. DOF.
- Fransson, T. & Pettersson, J. 2001. *Svensk ringmärkningsatlas. Vol. 1*. – Naturhistoriska riksmuseet & Sveriges Ornitologiska Förening, Stockholm.
- Grønlien, H. 2004. *Hønshehauken i Norge - Bestandens status og utvikling siste 150 år*. – Vår Fuglefauna 27: 172-176.
- Honkala, J., Björklund, H. & Saurola, P. 2010. *Breeding and population trends of common raptors and owls in Finland in 2009*. – Linnut-vuosikirja 2009: 78-89.
- Honkala, J., Saurola, P. & Valkama, J. 2011. *Breeding and population trends of common raptors and owls in Finland in 2010*. – Linnut-vuosikirja 2010: 53-63.
- Hario, M. & Rintala, J. 2011. *Population trends of the archipelago birds along Finnish coasts in 1986–2010*. – Linnut-vuosikirja 2010: 41-51.
- Heldbjerg, H., Lerche-Jørgensen, M. & Eskildsen, A. 2011. *Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark, Punkttællingsprojektet 2010*. – Fugleåret 2010: 7-24, DOF.
- Holling, M. 2011. *Rare breeding birds in the United Kingdom in 2009*. – British Birds 104: 476-537.
- Ivarsson, K. 2011. *Rara häckfåglar i Skåne 2011*. – Anser 50:4; 20-21.

- Kjellén, N. 2011. *Sträckfågelräkningar vid Falsterbo hösten 2010*. – Fåglar i Skåne 2010:5-42.
- Lammi, E. 2010. *The occurrence of the Black-headed Gull and the Little Gull in Finland in 2008*. – Linnut-vuosikirja 2009:28-35.
- Lindström, Å., Green, M. & Ottvall, R. 2012. *Övervakning av fåglarnas populationsutveckling*. – Årsrapport för 2011. Biologiska institutionen, Lunds universitet.
- Lyngs, P. 2008. *Status of the Danish breeding population of Eiders Somateria mollissima 2000–2002*. – Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 102: 289-297.
- Nielsen, J. T. & Storgård, K. 2006. *Duehøgen i Danmark*. – Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 100: 7-8.
- Nilsson, L. 2008. *Changes in numbers and distribution of wintering waterfowl in Sweden during forty years, 1967–2006*. – Ornis Svecica 18: 135-226.
- Nilsson, L. 2011. *Inventering av sjöfågel, gäss och tranor i Sverige - Årsrapport från 2010/2011*. – Biologiska institutionen, Lunds universitet.
- Nyegaard, T. & Willemoes, M. B. 2010. *Truede og sjældne ynglefugle i Danmark 2009*. – Fugleåret 2009: 157-187. DOF.
- Ollila, T. & Koskimies, P. 2008. *The conservation status of the Golden Eagle and Peregrine Falcon in Finland*. – Linnut-vuosikirja 2007: 8-17.
- Olofsson, P. 2011. *Rara häckfåglar i Skåne 2011*. – Anser 50:4; 21-22.
- Rees, E. C. & Beekman, H. 2010. *Northwest European Bewick's Swans: a population in decline*. – British Birds 103: 640-650.
- Ryttman, H. 2004. *Fiskgjusen i Sverige - resultat av riksinventeringen 2001*. – SOF. Fågelåret 2003: 81-90.
- Saurola, P. 2011. *Finnish Ospreys (Pandion haliaetus) in 2010*. – Linnut-vuosikirja 2010: 29-35.
- Stjernberg, T., Koivusarri, J., Högmänder, J., Nuuja, I. & Lokki, H. 2011. *Population size and nesting success of the White-tailed Sea Eagle (Haliaeetus albicilla) in Finland 2009–2010*. – Linnut-vuosikirja 2010: 19-27.
- Strid, T. & Wærn, M. (red.) 2011. *Fågelrapport 2010*. – SOF. Fågelåret 2010: 51-149.
- Vaisänen, R. A. 2006. *Monitoring population changes of 86 land bird species breeding in Finland 1983–2005*. – Linnut-vuosikirja 2005: 83-98.
- Waldemarsson, N. 2011. *Rara häckfåglar i Skåne 2011*. – Anser 50:4; 24.
- Øien, I. J. 2011. *Polarjoen hekker på Vardangerhalvøya i Finnmark*. – Vår Fuglefauna 34: 126-129.

## SUMMARY

Since 1973 the Swedish Environmental Protection Agency has organised annual counts of the migration passing the southwesternmost point (Nabben) of the Falsterbo peninsula. From 2001 these counts are performed by two

observers recording all species from dawn until 2 p.m. between August 1 and November 20. As far as possible the age is determined among raptors and some other larger birds. Table 1 lists species showing a significant increase or decrease in the number of migrants at Falsterbo during 1973–2011. Tables 2–3 show the proportion of juveniles in raptors and some other species since 1986. This autumn's migration divided into decades together with the mean value during 1973–2010 is depicted in Table 4. Up to date information on trends as well as annual and daily figures can be found on the website of Falsterbo Bird Observatory: [www.falsterbofagelstation.se/index\\_e.html](http://www.falsterbofagelstation.se/index_e.html)

The grand total of 1,7 million migrants is close to the average, but fairly low compared to the last ten years. This is mainly due to the low figures shown by a few common species like Chaffinch and Greenfinch. The weather was fairly good during the breeding season and the number of rodents was the highest in many years in northern Scandinavia. Thus, the production of juveniles was probably good for most species. This is especially true among the raptors, with a total of 64,528 birds and generally a higher proportion of juveniles than average. This resulted in an all-time high for Black Kite, Pallid Harrier, Eurasian Sparrowhawk, Merlin and Peregrine. Also, dominating westerly winds during most of the autumn resulted in a good concentration of migrants to the Falsterbo peninsula. Few irruptive species were on the move and these really only included Redpoll and Two-barred Crossbill.

After last autumn's low figure a total of 7,479 Honey Buzzards was instead the highest number since 1985. Of these 2,816 ind were counted on September 1. Juveniles comprised 18 % indicating a very good breeding season. The number of Black Kites has increased in later years with this autumn's 41 ind being an all-time high for the second year in a row. Also, the proportion of young birds is climbing, indicating more breeding pairs in Sweden. For Red Kite

2,861 ind is only slightly below the all-time high from 2008. The Swedish population is now well over 2,000 pairs. A decreased proportion of juveniles in later years may indicate that the higher densities have resulted in fewer fledged young. A general increase in the White-tailed Eagle is well reflected by the fairly low numbers at Falsterbo, with 53 migrants the second highest so far. The Marsh Harrier increased sharply the first 25 years, but numbers have been more stable in later years. Due to the many rodents up north the Northern Harrier had its best showing since 1981, with a new all time high of 101 ind on October 8. A high proportion of juveniles reflected a good breeding season.

One of the most exciting events of the autumn was the invasion of Pallid Harriers to Northwestern Europe. A total of 43 ind at Falsterbo can be compared to the earlier highest figure of 14 ind from 2004. Of these the vast majority as usual were juveniles. After some years decrease the Montagu's Harrier has done a little better the last three autumns. The 31 Goshawks is slightly below average and included the first migrating adult female at Falsterbo. After a surprisingly low number in 2010 the Eurasian Sparrowhawk did very well with over 38,000 migrants. This is an all-time high as well as the 3,615 ind counted on September 16. The proportion of juveniles was comparatively high primarily due to fewer migrants in October. On the other hand the second most common species, Common Buzzard, was surprisingly scarce. One explanation may be that a higher proportion left Sweden further north. Here raptors are counted at Hellebäck on the Danish side, where the strait of Öresund is narrower. After good numbers the previous autumn Rough-Legged Buzzards again did very well with a total of 2,380 migrants. This is of course caused by unusually high density of rodents, including lemmings, in Scandinavia and the proportion of young birds was again very high. Rare eagles included one Short-toed, six Lesser Spotted and five Spotted Eagles. Even rarer was

the fifth Long-Legged Buzzard at Falsterbo. The number of Ospreys was above average and the long-term trend is positive. Also Common Kestrel responded to the many rodents and a total of 1,573 ind is the highest figure so far. The daily all-time high was surpassed twice with 223 migrants on September 24 and 430 migrants the following day. Even Merlin occurred in record numbers and is probably also favoured by high rodent numbers. For Hobby the long time trend appears to be stable, with signs of an increase in later years. The Peregrine is increasing at Falsterbo, reflecting growing numbers in Fennoscandia. This year's 113 ind is an all-time high as well as nine migrants on September 24 a new daily all-time high.

The earlier increase in Bewick's Swan seems to have halted in line with a lower wintering population in Northwest Europe. The other two swans are still on the way up, although also the number of wintering birds further north in Sweden is climbing. Most species of geese show a significantly positive trends, reflecting increasing populations. The median date in Greylag Goose has changed from 21 September during the 1970:s to 25 October during the last ten years. This is due to more birds spending late autumn in Scania. The new all time high for Barnacle Goose is 118,000. For Brent Goose lower numbers in later years indicate that the population has passed the peak. A comparably high number this autumn is due to the highest number of juveniles in several years. Most dabbling ducks again occurred in numbers above average, reflecting growing populations. Higher numbers wintering north of Falsterbo and a higher proportion migrating after the counts end in autumn may explain the general decline in Mallard, Common Pochard, Tufted Duck and Goldeneye. For Common Eider there has been a dramatic decrease since the peak in the mid 1990s, reflecting lower breeding numbers in the Baltic. Divers as well as grebes seems to be doing fairly well at the moment. The 471 Grey Herons is the highest figure so

far in spite of the previous two cold winters. The 19 White Storks originate in the Swedish reintroduction programme, while two Black Storks is the highest number in many years.

In spite of rather large annual fluctuations the number of Common Cranes reflects the marked population increase in Sweden. As for most previous autumns, the numbers of migrating adult waders were generally above average. In contrast, juveniles in September were generally more scarce, with some variation among the arctic breeders. Most waders fluctuate strongly between years but the long-time trend is positive in Bar-tailed Godwit, Grey Plover, Golden Plover and Knot. On the other hand species like Common Snipe and Lapwing are still decreasing. Among the *Tringa*-species Greenshank and Green Sandpiper seem to be doing generally well at the moment, while most other species appear to be more stable at the moment. Three migrating Purple Sandpipers as well as Grey Phalaropes constitute new all time highs.

A small passage of juvenile Pomarine Skuas was recorded in October and 15 Long-tailed Skuas migrated with a peak around the middle of September. The number of Arctic Skuas was higher than in many years and the proportion of juveniles above average. Four Great Skuas is the highest number so far. A total of 1,639 Little Gulls reflect growing numbers around the northern Baltic Sea. The number of Black-headed Gulls was again below average but otherwise the long-term decrease may have halted after the turn of the century. The Common Gull on the other hand shows a more continuous increase during the period. Most Lesser Black-backed Gulls at Falsterbo belong to the western subspecies *intermedius*, which seems to be increasing along the West Coast of Sweden. The small numbers of Caspian Tern reflects a decreasing population in the Baltic Sea. Both Common and Arctic Tern again occurred in good numbers and both species show a general long-term increase. Little Tern seems to be on the way down, while Black

Tern is increasing. The total of 392 as well as 129 migrants on August 7 are record numbers. As is six juvenile White-winged Black Terns during the autumn.

The number of Stock Doves was above average and the species is doing well at the moment. Wood Pigeon is showing a general increase over the whole period. The highest daily count was 93,500 ind on October 13. The long term decrease in Collared Dove continues. Short-eared Owl is generally scarce, but 8 migrants probably reflects a good breeding up north. Migrating Swifts fluctuates markedly, but numbers have decreased in later years. As in the breeding censuses Skylark has decreased as a migrant since the 1970s, but have recovered somewhat since the turn of the century. Woodlark was much more common in Falsterbo during the 1950s, but after a long decline numbers have generally increased since the early 1990s. Shore Lark is decreasing fast as a breeder in northern Scandinavia, reflected by a single migrant. Barn Swallow decreased until the 1990s but has since then increased again. However for the two martins the long term decline has continued. The population of Tawny Pipit has decreased to only 42 pairs in Scania in 2008, mirrored by a heavy decline in the numbers at Falsterbo. On the other hand the small numbers of Richard's Pipit are increasing. The trend for Tree Pipit seems to be positive at the moment, with now eight good years in a row. Meadow Pipit fluctuates fairly much but did very well this autumn, with 18,000 ind being the highest figure so far. Red-throated Pipit is generally on the way down. Also Yellow Wagtail has done better this century after a previous decline. A total of 219 Grey Wagtails is the second lower number in a row, reflecting two harsh winters. A general decline in White Wagtail can be seen also in the breeding census, in spite of higher numbers during later autumns.

Most Waxwings did not reach southernmost Sweden until after the counts had stopped. The Hedge Accentor is difficult to count but on

September 25 as many as 370 ind migrated, some in larger flocks. The only thrush increasing at Falsterbo is the Mistle Thrush. In connection with misty weather large numbers of Fieldfares migrated with 21,500 ind on October 28 and 22,600 ind on November 1. This resulted in an all time high of 60,585 Fieldfares migrating. Numbers of migrating tits were generally low. In line with a good occurrence of rodents in Northern Sweden the number of Great Grey Shrikes was well above average. No Jays or Nutcrackers were on the move and most regular corvids had a poor showing. The Jackdaw numbers have now been comparatively low for five years. In spite of a pronounced increase in the number of breeding Rooks in Scania figures at Falsterbo have if anything decreased. This must be explained by a higher proportion of resident birds nowadays. All Swedish census data show a heavy decline for the Hooded Crow over the period, but the reasons behind this are far from clear. For the Starling falling numbers have been attributed to the general decline of pasture land in Sweden.

The highly fluctuating numbers of migrating Chaffinch/Brambling is the main factor governing the annual total at Falsterbo. This years 522,000 ind is well below average (Table 4). There is a tendency towards an earlier passage with more good days already in September in later years. Rough estimates of the percentage of Bramblings on the good migration days resulted in a total of 9 %, corresponding to 49 000 migrants. Since the production of beech mast was good, many birds probably stayed in Scania. The Greenfinch has increased markedly over most of the period. However, the last four years show much lower figures with a low of only 13,000 Greenfinches this autumn. It is likely that this is primarily caused by the parasite infection *Trichomonas gallinae*. Numbers have gone down significantly also in other studies. In contrast, the 8,446 Goldfinches is only slightly below last years all-time high. Both Linnet and Twite have decreased

significantly during the 38 years. After last years massive invasion of Siskin numbers were only normally high. More Redpolls than usual were on the move, but it appears that most of them belonged to the southern subspecies *Carduelis flammea cabaret*. All three crossbills migrated but the numbers for the two commoner species were clearly below average. Southern Sweden experienced the largest invasion of Two-barred Crossbill on record during the summer-autumn. However it seems like the majority stopped in larch plantations of Larch in our county since numbers at Falsterbo were not that impressive. A new fairly high figure for Hawfinch means that this species now is among the significantly increasing species. Bullfinches on the other hand were slightly below average. Most buntings seem to be on the decline with a general negative trend for Yellowhammer, Ortolan Bunting, Reed Bunting as well as for Snow Bunting. This is also supported by data from the breeding census in the first three species. However 4,380 migrating Yellowhammers is the highest figure since 1992. For Lapland Bunting there is no clear trend over the period, but 10 ind is well below average. Rare buntings included one Rustic and one Little Bunting.

NILS KJELLÉN  
Ekologihuset  
SE-223 62 Lund  
[nils.kjellen@biol.lu.se](mailto:nils.kjellen@biol.lu.se)

**TABELL 4**  
**Sträcket i Falsterbo hösten 2011 uppdelat på dekader samt medel för perioden 1973–2010.**  
*Migration at Falsterbo in the autumn 2011 divided in decades and mean 1973–2010.*

	Aug 1	Aug 2	Aug 3	Sep 1	Sep 2	Sep 3	Okt 1	Okt 2	Okt 3	Nov 1	Nov 2	Total Total	Medel Mean
Knölsvan	10	4	15	23	70	93	64	86	10	9	16	400	637
Mi sångsvan	0	0	0	0	0	0	27	22	4	131	26	210	196
Sångsvan	0	0	0	0	0	0	5	21	3	128	172	329	147
Sädgås	0	0	0	0	0	0	15	25	2	15	33	90	135
Spetsbergsgås	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	3
Bläsgås	0	0	0	0	5	102	108	199	126	59	31	630	398
Grågås	5	0	10	170	360	650	1070	1300	170	580	1587	5902	3706
Snögås	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0
Kanadagås	0	4	0	0	50	46	28	10	11	12	15	176	117
Vitkindad gås	0	0	30	280	1340	2060	64690	30330	7540	6840	4935	118045	15548
Prutgåås	0	0	0	297	5220	6765	4426	326	188	267	0	17489	9401
Nilgås	0	0	0	0	0	5	0	0	0	0	0	5	0
Alopochen egyptiaca	129	296	114	22	7	15	4	7	0	0	0	594	376
Tadorna tadorna	8	195	548	1750	5690	2060	1440	320	160	40	0	12211	6392
Anas penelope	0	2	0	4	0	0	2	0	2	3	0	13	8
A. strepera	110	410	400	110	220	160	50	0	0	0	0	1460	884
A. crecca	0	31	3	7	2	17	25	23	63	289	8	468	337
A. platyrhynchos	0	118	109	337	175	620	41	10	10	5	0	1425	913
A. acuta	0	4	1	1	0	0	0	0	0	0	0	6	1
A. querquedula	1	67	56	10	67	4	16	1	0	11	0	233	170
A. clypeata	0	0	5	7	6	0	0	0	0	0	0	18	46
Aythya ferina	24	18	10	12	0	8	8	74	17	3	28	202	404
A. fuligula	0	0	0	0	1	3	3	0	5	0	1	13	235
A. marila	1190	3860	240	170	5930	6740	32710	13595	14740	2030	220	81425	94895
Somateria mollissima	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	1
S. spectabilis	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	18	51
Clangula hyemalis	660	1800	1240	1180	3210	220	150	50	40	0	0	8550	3750
Melanitta nigra	0	0	0	0	0	0	0	0	13	0	5	18	0
M. perspicillata	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0
M. fusca	3	51	9	9	32	10	16	9	10	9	0	158	241
Bucephala clangula	0	0	0	0	0	0	7	5	7	43	60	122	350
Mergus serrator	0	0	0	30	330	340	610	120	290	170	130	2020	1241
M. merganser	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	13	17	41
Gavia stellata	0	0	6	30	121	90	253	45	21	35	19	620	323

FORTS.



TABELL 4 – FORTS.

	Aug 1	Aug 2	Aug 3	Sep 1	Sep 2	Sep 3	Okt 1	Okt 2	Okt 3	Nov 1	Nov 2	Total Total	Medel Mean
Storlorn	0	10	10	17	24	26	20	12	4	5	5	133	118
Vitrn. islom	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	1
Skäggdopping	4	0	0	0	5	7	5	7	2	0	0	30	6
Gråhakedopping	2	8	3	2	3	6	10	2	7	0	0	43	18
Havssula	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	2	1
Ägretthäger	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	2	0
Gråhäger	24	193	36	50	66	41	25	13	7	13	3	471	128
Vit stork	0	0	0	18	1	0	0	0	0	0	0	19	3
Svart stork	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	2	1
Bivråk	1	267	1634	4338	951	284	4	0	0	0	0	7479	6898
Brun glada	0	2	6	10	3	17	1	1	0	0	0	41	9
Röd glada	0	1	7	32	106	1339	709	322	122	136	87	2861	824
Havsörn	0	1	1	10	1	6	8	18	1	4	3	53	16
Örnörn	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	2	1
Brun kärrhök	11	39	106	282	240	172	13	3	2	0	0	868	613
Blå kärrhök	0	0	0	21	79	65	152	85	38	26	5	471	264
Stäpphök	0	0	3	21	14	5	0	0	0	0	0	43	2
Ångshök	1	2	4	1	0	0	0	1	0	0	0	9	8
Stangshök	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	3	1
Duvhök	0	0	0	0	0	0	0	14	5	8	4	31	33
Sparvhök	61	700	2755	6589	8464	11064	3463	1506	2231	1131	163	38127	18206
Örnvråk	0	6	16	229	539	1407	2652	4112	69	387	89	9506	14207
Örnvråk	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0
Fjällvråk	0	0	0	0	2	27	360	1452	171	336	32	2380	932
Mindre skrikörn	0	1	0	2	1	2	0	0	0	0	0	6	3
Större skrikörn	0	0	0	1	0	1	1	2	0	0	0	5	1
Kungsfalk	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	2
Fiskgäse	4	50	102	101	43	11	0	1	0	1	0	313	262
Tornfalk	6	42	109	175	317	863	44	7	6	4	0	1573	566
Stenfalk	0	3	20	76	135	167	125	41	15	3	0	585	232
Lärkfalk	0	1	4	14	19	20	2	0	0	0	0	60	51
Pilgrimsfalk	0	3	5	10	21	26	15	18	9	5	1	113	33
Trana	2	0	0	2	4	26	1565	117	4	20	2	1742	979
Strandskata	3	177	23	13	39	6	0	0	0	0	0	261	297
Skärfläcka	13	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	16	59
Mi. strandpipare	4	4	1	0	0	0	0	0	0	0	0	9	3
St. strandpipare	168	609	260	206	152	9	1	0	0	0	0	1405	1125

FORTS.

TABELL 4 – FORTS.

	Aug 1	Aug 2	Aug 3	Sep 1	Sep 2	Sep 3	Okt 1	Okt 2	Okt 3	Nov 1	Nov 2	Total Total	Medel Mean
Ljungpipare	84	226	193	69	104	35	36	29	26	57	90	949	617
Kustpipare	47	163	33	26	32	68	21	8	0	0	0	398	284
Totsvipa	13	31	0	29	89	163	11	45	35	15	0	431	559
Kustsnäppa	35	254	174	251	224	25	0	0	0	0	0	963	589
Sandlöpare	0	24	12	5	17	4	0	0	0	0	0	62	70
Småsnäppa	3	13	11	19	5	1	0	0	0	0	0	52	106
Mosnäppa	1	3	4	1	0	0	0	0	0	0	0	9	2
Spovsnäppa	6	26	37	0	0	0	0	0	0	0	0	69	116
Skärnsnäppa	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	3	0
Kärnsnäppa	370	634	250	502	930	880	180	0	40	0	0	3786	5560
Brushane	31	178	137	80	56	13	1	3	0	0	0	499	187
Enkelbeckasin	0	22	90	166	82	13	9	0	13	0	0	395	288
Myrspov	46	200	134	56	34	10	11	0	0	0	0	491	247
Småspov	5	1	4	0	0	0	0	0	0	0	0	10	18
Storspov	23	21	22	3	0	0	0	0	0	0	0	69	226
Svartsnäppa	11	39	37	18	0	0	0	0	0	0	0	105	70
Rödbena	38	91	54	7	0	0	0	0	0	0	0	190	199
Gluttsnäppa	36	85	51	8	4	0	1	0	0	0	0	185	181
Skogssnäppa	6	8	3	0	0	0	0	0	0	0	0	17	11
Grönbena	84	63	26	3	3	0	0	0	0	0	0	179	79
Drillsnäppa	30	31	1	0	0	0	0	0	0	0	0	62	43
Roskarl	7	23	32	6	12	0	0	0	0	0	0	80	36
Smaln. simsnäppa	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2
Bredn. simsnäppa	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	3	0
Bredtjärtad labb	0	0	0	0	0	0	1	5	0	0	0	6	6
Kustlabb	0	0	3	27	29	14	2	2	2	0	0	77	43
Fjälllabb	0	0	3	7	2	3	0	0	0	0	0	15	8
Storlabb	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0	0	4	1
Dvärgmå	11	7	19	156	712	175	385	140	24	10	0	1639	329
Skratmå	776	1803	1804	696	692	333	163	175	259	163	74	6938	7101
Fiskmå	307	676	527	286	458	217	396	767	674	238	210	4756	2465
Sillrut	20	71	50	48	30	7	14	3	1	0	0	244	59
Tretåig må	0	0	0	0	0	0	0	38	1	1	2	42	9
Skrätmå	2	7	5	1	0	0	0	0	0	0	0	15	10
Fisktärna	463	1091	754	254	171	41	13	0	0	0	0	4168	1818
Silvertärna	95	559	9	17	2	1	3	1	0	0	0	1085	215
Fisk/silver	489	882	195	193	15	0	5	0	0	0	0	Omr.	

FORTS.

TABELL 4 – FORTS.

	Aug 1	Aug 2	Aug 3	Sep 1	Sep 2	Sep 3	Okt 1	Okt 2	Okt 3	Nov 1	Nov 2	Total Total	Medel Mean
Småtärna	9	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	14	65
Svarttärna	233	125	25	8	1	0	0	0	0	0	0	392	48
Vitvingad tärna	5	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6	1
Silgrissla	1	1	0	1	10	3	2	19	7	2	1	63	258
Tordmule	0	0	0	0	1	5	1	9	6	1	0	31	46
Silgr/tordm	0	0	0	2	0	0	2	12	7	1	0	Omr.	
Tobisgrissla	0	0	1	1	3	0	0	1	3	0	0	9	2
Alkekung	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	1
Skogsduva	0	5	16	243	1230	3233	1116	1405	2369	622	67	10306	7858
Ringduva	0	0	0	0	0	0	0	157420	58050	25080	3800	3556655	238630
Turkduva	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	2	53
Gök	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	2	2
Jorduggla	0	0	0	0	0	2	2	4	0	0	0	8	3
Tornseglare	0	3515	589	60	13	1	0	0	0	0	0	4178	7158
Blåtare	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Trädläarka	0	0	0	0	13	511	213	116	208	62	1	1124	1224
Sångläarka	0	0	0	0	2	234	539	550	2697	134	1	4157	1631
Bergläarka	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	10
Backsvala	0	537	742	437	82	42	0	2	0	0	0	1842	3439
Ladusvala	0	707	2352	5728	7379	11862	219	266	89	8	1	28611	23514
Hussvala	0	477	1399	497	42	23	1	0	0	0	0	2439	5167
Större pipläarka	0	0	0	0	1	1	2	1	0	0	0	5	2
Fältpiplärka	0	4	2	5	1	1	0	0	0	0	0	13	28
Trädpiplärka	0	6615	18400	6390	470	76	10	2	1	0	0	31964	22946
Ängspiplärka	0	0	0	22	2900	11279	2042	465	1066	372	15	18161	8586
Rödstr pipläarka	0	0	0	2	7	11	1	0	1	1	0	21	56
Skärpiplärka	0	0	0	5	6	23	9	5	1	0	0	50	33
Gulärla	0	10780	11865	15020	1420	278	6	1	0	0	0	39370	38401
Försärla	0	0	1	34	42	70	19	29	18	5	1	219	176
Sädesärla	0	83	56	729	897	249	53	2	4	1	2	2076	1150
Sidensvans	0	0	0	16	5	403	13	2	93	22	83	398	1452
Järnsparv	0	0	0	0	0	0	0	1640	33865	24750	330	60585	9277
Björktrast	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	80	1093
Talltrast	0	0	0	0	0	40	40	0	5610	6985	0	12635	3916
Rödvingetrast	0	0	0	0	0	0	30	10	93	49	4	609	332
Dubbeltrast	0	0	0	0	0	99	200	164	0	0	0	860	236
Lövsångare	0	0	770	90	0	0	0	0	0	0	0		
<i>Phylloscopus throchilus</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		

	Aug 1	Aug 2	Aug 3	Sep 1	Sep 2	Sep 3	Okt 1	Okt 2	Okt 3	Nov 1	Nov 2	Totalt Total	Medel Mean
Svartmes	0	0	0	0	0	0	0	6	0	0	0	6	717
Blåmes	0	0	0	0	0	370	470	610	260	10	0	1720	21413
Talgoxe	0	0	0	0	0	20	5	22	20	20	0	87	537
Pungmes	0	0	0	0	0	6	1	0	1	0	0	8	4
Vartfågel	0	0	0	0	0	15	10	5	7	2	0	39	20
Kaja	0	0	0	0	0	140	1740	7425	4810	7430	2420	23965	33634
Råka	0	0	0	0	0	0	455	1212	937	479	218	3301	6699
Kråka	0	0	0	0	0	0	0	102	118	138	64	422	3527
Stare	2340	1460	1890	230	2620	11700	3820	7750	20445	14710	490	67455	110701
Rosenstare	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	2	0
Pilfink	0	0	0	0	0	0	10	0	0	5	0	15	252
Bo/bergfink	0	0	0	2830	40410	281430	104300	21210	50140	17850	4330	522500	763729
Gulhämpling	0	0	2	1	1	3	1	2	1	3	0	14	6
Grönfink	0	0	0	0	15	290	230	3490	7300	1490	530	13345	39814
Steglits	0	0	0	0	70	850	375	1610	3272	1970	299	8446	2269
Grönsiska	0	0	0	3515	5120	25610	16520	6820	8240	3430	1240	70495	35787
Hämpling	0	0	0	80	910	3280	4040	2460	4140	540	10	15460	22922
Vinterhämpling	0	0	0	0	0	0	30	169	283	363	161	1006	1964
Gråsiska	0	0	0	0	2	41	119	335	660	2422	640	4219	2024
Bändelkorsnäbb	1	0	1	0	0	1	0	0	2	5	17	27	3
Mindre korsnäbb	35	37	64	11	36	139	61	12	0	0	0	395	2299
Större korsnäbb	0	0	0	0	0	0	18	78	22	128	223	469	776
Rosenfink	1	2	3	0	0	0	0	0	0	0	0	6	4
Domherre	0	0	0	0	0	0	0	32	509	298	55	894	1039
Stenknäck	0	0	0	0	0	1	0	1	35	10	0	47	8
Lappsparv	0	0	0	1	0	1	2	0	2	1	3	10	16
Snösparv	0	0	0	0	0	0	0	0	0	46	7	53	155
Gulsparv	0	0	0	0	0	0	27	235	2688	1230	180	4360	2910
Ortolansparv	0	0	8	1	0	0	0	0	0	0	0	9	39
Videsparv	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0
Dvärgsparv	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0
Sävsparv	0	0	0	11	51	598	113	256	580	106	3	1718	1354
SUMMA	8108	40566	50762	55584	101533	390554	410486	225390	235862	124230	23266	1666341	1641014